gjlj sNk

(धवलागिरिमा सर्वाधिक लोकप्रिय पत्रिका)

web: www.bikalpanews.com /bikalpanews /NawabikalpaWeek

साप्ताहिक

वर्ष ८ अङ्क ४६ पूर्णाङ्क ३८४ | आइतवार, श्रावण २३, २०७३ | Aug 07, 2016, Sunday | पृष्ठसङ्ख्या ६+२ | मूल्य रु. १०/-

कोरियामा म्याग्दी रनिङ कप

- विस्तृत अन्तिम पृष्ठमा

बैङ्किङ लगानी बढ्दो

- साढे चार अर्बको लगानी
- ब्यापारीलाई सहज
- उत्पादनशील क्षेत्रमा लगानी न्युन
- बैङ्कको निक्षेप सहकारीले तान्यो
- रेमिटेन्सको ठूलो हिस्सा उपभोगमै
- कृषि र पर्यटनमा लगानीको सम्भावना

गरिमा विकास बैंकको बेनी शाखामा सेवाग्राहीको भिडभाड । फाइल तस्वीर : नवविकल्प

■ सन्तोष गौतम/नवविकल्प

पहाडी जिल्ला म्याग्दीमा बैङ्किङ लगानी बढ्दै गएको छ । सदरमुकाम बेनी, दरवाङ, बाबियाचौर र भुरूङ तातोपानीमा शाखा रहेका विभिन्न बैङ्क तथा वित्तिय संस्थाको लगानीसंगै निक्षेप संकलन र मुनाफा पनि बढेको छ ।

ब्यापार, न्यवसाय, घरजग्गा, बैदेशिक रोजगार, कृषि, पशुपालन, होटल तथा रेष्टुरेष्ट लगायतका क्षेत्रमा बैङ्कीङ तथा वित्तिय संस्थाले लगानी बढाएका हुन् । नेपाल राष्ट्र बैङ्कको तथ्याङ्क अनुसार आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा म्याग्दीमा बैङ्कीङ लगानी दुई अर्ब ६८ करोड रूपैयाँ रहेको थियो ।

आर्थिक वर्ष २०७२/७३ मा जिल्लामा बैङ्कीङ लगानी बढेर चार अर्ब ४५ करोड रूपैयाँ पुगेको छ । बैङ्क तथा वित्तिय संस्थाका जिल्ला स्थित शाखाहरूले उपलब्ध गराएको तथ्याङ्क अनुसार यहाँ निक्षेप संकलनको तुलनामा कर्जा लगानी बढी छ । गत आर्थिक वर्षमा मात्रै निक्षेप भन्दा सत्तरी करोड रूपैयाँ बढी कर्जा लगानी भएको छ ।

यसैगरी जिल्ला स्थित बैङ्कका

बाँकी पृष्ठ ७ मा

गरिबीले बढायो आत्महत्या

■ नवविकल्प

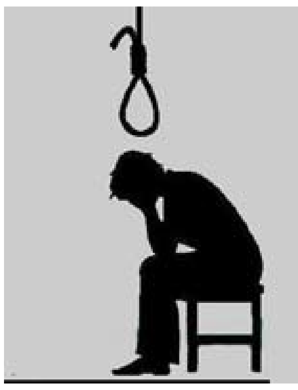

बेनी नगरपालिका ११ भिरमुनीमा २०७२ असोजमा ४० वर्षिया महिलाले झुण्डीएर आत्महत्या गरिन् । भिर मुनीको आत्महत्याको घटना सेलाउन नपाउँदै नगरपालिकाकै ५ नम्बर वडामा पर्ने थाकनपोखरीमा पनि त्यस्तै घटना घट्यो । २२ वर्षकी अर्की युवतीले देहत्याग गरिन् । जिल्ला प्रहरी कार्यालय म्याग्दीमा मासिक दुई वटाको अनुपातमा आत्महत्याको घटना दर्ता हुन्छन् । अधिकांशले आत्महत्या गर्नुको कारण भने समान छ । प्रहरी निरिक्षक लोकेन्द्र सिङ गुरूको भनाईमा म्याग्दीमा बर्षेनी बढ्दै गएको आत्महत्याको प्रमुख कारण गरिबी हो ।

'आत्महत्या गर्नेमा बढी विपन्न समुदायका महिला छन्' प्रहरी निरिक्षक गुरूले भन्नुभयो 'गरिबी, विपन्नता, अभाव र अशिक्षाका कारण आत्महत्याको बाटो रोजेको देखिन्छ ।' भिरमुनीकी महिलाले ऋण तिर्न नसकेपछि आत्महत्या गरेको प्रहरीको अनुसन्धानले देखाएको छ । श्रीमानले घर ब्यवहारमा चासो नदिने र बरालीएर हिड्ने समस्या थियो ।

घरब्यवहार चलाउन लिएको ऋण तिर्न नसकेपछि उनि मानसीक तनावमा थिईन् । समाजमा बेईज्यत हुने डरले आत्महत्याको बाटो रोजेको हुन सक्ने घटनाको अनुसन्धानमा खटिएका प्रहरी निरिक्षक गुरूले बताउनुभयो ।

थाकनपोखरीकी युवतीले आत्महत्या गर्नुको पछाडी पनि गरिबी र परिवारको कमजोर आर्थिक अवस्था जोडिएको छ । कक्षा १२ पढ्दै गरेकी अबिवाहीत ति युवतीले डायरीमा (नोट) लेखेर आत्महत्या गरेकी थिइन । 'सोसाईड नोट'मा उल्लेख भए अनुसार उनको नर्स बन्ने ईच्छा थियो । घरको कमजोर आर्थिक अवस्थाले उनको लक्ष्यमा ठेस लाग्यो ।

उनले दश जोड दुई तहको शिक्षा लाई पनि निरन्तरता दिन नसक्ने अवस्था आएपछि संसारबाट बिदा लिने कठोर निर्णय गएको नोटमा लेखेकी छिन् । भिरमुनी र थाकनपोखरीमा आत्महत्या गर्ने महिला र युवती दलित समुदायका हुन् । प्रहरीका अनुसार उनिहरूले त्यसअघि पनि दुई पटक आत्महत्याको प्रयास गरका थिए ।

ग्रामिण भेग, अशिक्षित, महिला र दलित समुदायमा आत्महत्याको समस्या बढेको प्रहरीको तथ्याङ्क छ । पछिल्लो तिन आर्थिक वर्षमा जिल्लामा आत्महत्या गर्नेको संख्या ५९ जना छ । ३३ जना महिला र २६ जना पुरूषले आत्महत्या गरेका हुन् । आर्थिक वर्ष २०७२र७३ मा ११ पुरूष, १४ महिला, ०७१र०७२ मा १३ महिला, १३ पुरूष र ०७०र७१ मा ६ महिला र ८ पुरूषले आत्महत्या गरेका छन् ।

आत्महत्या गर्ने धेरै २५ देखि ४० वर्ष उमेर समूहका छन् ।

बाँकी पृष्ठ ७ मा

प्रो. नारायणप्रसाद सेन्चुरी मो.नं. : ९८५७६४०२१४

बागलुङ देवी सुन चाँदी गहना पसल

बैंकरोडदेखि दुरसञ्चारचोक, बेनीबजार, म्याग्दी

फोन : ०६९-५२००५६

हाम्रा सेवाहरू

यहाँ अर्डर अनुसार डिजाइनका सुन चाँदीका गरगहनाहरू पाउनुका साथै सुन चाँदी खरिद बिक्री गरिन्छ।

साथै राशि अनुसारको पत्थर पनि पाइन्छ ।

प्रो. नारायण जि.सी.

मो.नं. ९८५१०१८६८३, ९८५७६४०००३

जि.सी. क्रसर उधोग

बेनी नगरपालिका-११, बगुवाखोला, म्याग्दी

सम्पर्क: ०६९-५२०९२०, ९८०२०६०३२२ (श्याम)

९८०५२०६२३५ (दिपक) ९८५७६२२३८० (हरि)

हाम्रा सेवाहरु

आधुनिक क्रसर मेसिनबाट उत्पादित उच्च गुणस्तरीय गिट्टी, बालुवा, ग्रावेल तथा ४ र ६ इन्चका ब्लक चाहिएमा हामीलाई सम्झनुहोस् ।

साथै

एस्काभेटर, डोजर, टिपर लगायतका हेभी इक्युप्मेन्ट चाहिएमा समेत हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोस् ।

तपाईंको सेवाका लागि सम्पूर्ण निर्माण सामग्री एकै ठाउँमा...

STUDY & WORK IN JAPAN

Admission Open ....

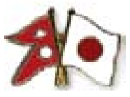

Our Services:-

- Basic, Intermediate & advance language with audio & video classes.
- NAT-TEST, JLPT, Top-j, IELTS, TOFEL & EPS-TOPIK Prep-eration Classes.
- Free Processing.
- Part time job Supported by School.
- Above +2, Bachelor & Masters students can apply.
- High visa Sucess rate
- City on your choice

TOKYO, CHIBA, NAGOYA, OSAKA, SENDAI, HOKKALDO, FUKUOKA & Many more.

INTAKE: April/July/October/January

Your bridge for aboard study in Japan
for more detail visit us............

S. Raj Language Institute (P) Ltd.

Sangam Chock-Beni

Contact: ☎ 069-521185, 9846779548

LIVE LEARN EARN

lg0f{o xh'/sf] ;Nnfx xfd[] plrt k/fdz{f]nflu ;Dks{ug{[f] .

सूचना

स्वस्थ पत्रकारिताको विकास स्वतन्त्र र हक अधिकारको जगेर्ना राष्ट्रिय सर्वमान्य प्रचलन र मान्यतालाई समायोजन गर्दै अगाडि बढ्नु आजको अपरिहार्य आवश्यकता हो ।

नेपाल सरकार

सूचना तथा सञ्चार प्रविधि मन्त्रालय

सूचना विभाग

5f6s/L

नहर भत्किएपछि जमिन बाँझै

■ नवविकल्प

म्याग्दी नदीले कटान गरेर नहर बगाएपछि म्याग्दीको अर्मन ६ हाँडेभिरमा आठ हेक्टर जमिन बाँझै बनेको छ । म्याग्दी नदीमा केही दिन अघि आएको बाढीले नहर बगाएपछि रोपाई गर्ने तयारीमा रहेका कृषकहरू समस्यामा परेका छन् । सिचाई अभावमा आठ हेक्टर खेतीयोग्य जमिनमा धान रोपाई हुन नसकेर बाँझै रहेको स्थानीय बासिन्दा हर्कबहादुर पुनले बताउनुभयो ।

अर्मनको पिपलबोट देखि हाडेभिर तर्फ पानी ल्याउने करिब २० मिटर पक्कि नहर बाढीले बगाएको हो । खेत रोप्ने बेलामा नहर बगाएपछि कृषकहरू चिन्तित भएका पुनले बताउनुभयो । नहर मर्मत गर्न नसके खेत बाँझै रहने उहाँले चिन्ता ब्यक्त गर्नुभयो । यसैगरी म्याग्दी नदीको कटानका कारण हाँडेभिर गाउँका १२ घरधुरी तथा अर्मन स्वास्थ्य चौकीको भवन जोखिममा परेको छ । नदीले निरन्तर रूपमा बस्तीतर्फ कटान गर्दै आएकाले जोखिम बढेको छ । नहर मर्मत र बस्ती तथा स्वास्थय चौकी भवन संरक्षणका लागि हाडेभिरका बासिन्दाले सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गरेका छन् ।

बाढी पीडितलाई राहत वितरण

■ नवविकल्प

रितुङ खोलाको कटानका कारण विस्थापित भएका म्याग्दीको ओखरबोट गाविस १ फुलबारीका बासिन्दाहरूलाई राहत वितरण गरिएको छ ।

लायन्स कल्व अफ दरवाङले नगद र नेपाल रेडक्रस सोसाईटी दरवाङ उपशाखाले राहत सामाग्री वितरण गरेका हुन् । खोलाको कटानका कारण घर छोडेर विस्थापित भएका छ घरपरिवारलाई क्षत्तीको आधारमा २८ हजार र कटान नियन्त्रणका लागि तटबन्ध गर्न २५ हजार ८२५ रूपैयाँ सहयोग गरेको क्लबका जागृत पुनले जानकारी दिनुभयो ।

उहाँका अनुसार बेलकुमारी पुनलाई नौ हजार, चुडामणी सापकोटालाई चार हजार पाँच सय, लालमन रसाईलीलाई चार हजार पाँच सय, उमावती सापकोटालाई चार हजार, डमप्रकाश बस्याललाई तिन हजार र मानसिङ सापकोटालाई तिन हजार रूपैयाँका दरले नगद वितरण गरिएको हो ।

यसैगरी नेपाल रेडक्र सोसाईटी दरवाङ शाखाले पाँच वटा त्रिपाल वितरण गरेको छ । लायन्स क्लबका पदाधीकारी, सदस्य र दरवाङ बजारबासीहरूबाट चन्दा संकलन गरेर राहत उपलब्ध गराइएको हो । साउन दोस्रो साता रितुङ खोलामा आएको बाढीले कटान गर्दा ६ घरपरिवार बिस्थापित हुनुका साथै फुलबारी गाँउनै जोखिममा परेको छ ।

सोलार बत्ति जडान गर्ने तयारी

■ नवविकल्प

म्याग्दी सदरमुकाम बेनी बजारको सडक र सार्वजनिक स्थलमा सोलर वत्ती जडान गर्ने तयारी भएको छ ।

बेनी नगरपालिका कार्यालयको सहयोगमा बेनी बजार भित्रको विभिन्न १८ ठाउँमा केही दिनभित्रै सौर्य वत्ति जडान हुन लागेको हो । बजारको सुरक्षा र सर्वसाधारणको सुबिधाका लागि रातको समयमा सार्वजनिक स्थललाई उज्यालो बनाउन सौर्य उर्जा जडान गर्न लागीएको नगरपालीका कार्यालयका ईञ्जिनियर बिमलरञ्जन कार्कीले जानकारी दिनुभयो । प्रत्येक ठाउँमा एक सय वाट क्षमत्ताको सोलार प्यानल र बिस वाट क्षमत्ताको बल्व जडान गरिने भएको छ । अहिले बालमन्दिर चोक, प्रशासन कार्यालय, दरवाङ बसपार्क लगायतका स्थानमा सौर्य वत्ती राख्नलाई खाडल खन्ने र पोल राख्ने काम भैरहेको छ । यस वर्ष सौर्य वत्ती जडानका लागि ६५ प्रतिशत केन्द्रिय अनुदान, २० प्रतिशत नगरपालीका र समुदायको १५ प्रतिशत गरि कुल १८ लाख ३५ हजार रूपैयाँको योजना सञ्चालन गरिएको छ । आगामी वर्ष बेनी बजारभित्रका सबै सार्वजनीक स्थलमा सौर्य वत्ती जडान गर्ने योजना रहेको नगरपालिका कार्यालयका कार्यकारी अधिकृत छवीलाल सुवेदीले बताउनुभयो ।

युवाहरुको नेतृत्वमा वृक्षारोपण

■ नवविकल्प

पर्वतको धाईरीङ ४ सल्यानमा युवाहरूको नेतृत्वमा सामुदायिक वनमा वृक्षारोपण गरिएको छ । सल्यान युवा कल्वको सक्रियतामा धाईरीङको ३, ४, ५ नम्बर वडामा पर्ने तिन वटा सामुदायीक वन क्षेत्रको नांगो पाखामा छ हजार बिरूवा रोपीएको हो । वन विस्तार, जैविक बिबिधता, वातावरण संरक्षण, घाँसदाउरा र काठको सहज आपूर्ती, जलवायु परिवर्तनको असर न्युनीकरण, भुक्षय र पहिरो नियन्त्रणका लागि स्थानीय बासिन्दाको सहभागितामा वृक्षारोपण गरिएको कल्वका सचिव सरोज आचार्यले जानकारी दिनुभयो ।

सल्लेरी, चिउरीखर्क-ठूलोभिर र वनपाखो सामुदायीक वन क्षेत्रमा बिरूवा रोप्न धाईरीङका दुई सय जनाले श्रमदान गरेका छन् । वृक्षारोपणका लागि ईलाका वन कार्यालय फर्सेले घाँस र काठजन्य प्रजातीका छ हजार बिरूवा निशूल्क उपलब्ध गराएको थियो ।

गलेश्वरधाम जाऔं, पुण्य कमाऔं

धार्मिक, ऐतिहासिक र पौराणिक दृष्टिले अति महत्वपूर्ण मानिएको म्याग्दीको गलेश्वरधाममा रगुनदी र कालिगण्डकीको पवित्र संगममा ९ रोपनी क्षेत्रफलमा फैलिएको एउटै विशाल चक्रशिलामाथि अवस्थित अलौकिक धार्मिक तीर्थस्थल गलेश्वरधाममा विगतका वर्षम झै यसवर्षा पनि श्रावण महिनाभरी विशेष पुजाआजा गरिने भएको छ । सोमबारका दिन भगवान शिवको पवित्र पर्व हुने हुँदा यसवर्ष पनि ५ ओटै सोमबार परेकाले शिवजीको पाँच मुखको प्रतिक मानिने अत्यन्तै महत्वपूर्ण मानिन्छ । तसर्थ मनले चिताएको पुरा हुनेहुँदा सम्पूर्ण भक्तजन महानुभवहरुलाई गलेश्वरधाममा पाल्नुभई १०८ शिवलिङग र गलेश्वर भगवानको दर्शन पुजन गरि अखण्ड पुण्य आर्जन गर्नुहुन शिवालय क्षेत्र विकास कोष हार्दिक अनुरोध गर्दछ ।

गलेश्वर शिवालय क्षेत्र विकास कोष

गलेश्वर, म्याग्दी, फोन नं: ०६९-४११०९०

फोटो कथा

गरिबको बाध्यता : बेनी स्थित म्याग्दी नदीमा उर्लदो बर्खे भेलको सामना गर्दै किनारबाट बालुवा निकाल्दै मजदुरहरु । तस्विर सन्तोष गौतम

भक्तजनको सेल्फी मोह : बेनी नगरपालीका ९ गलेश्वर स्थित राधाकृष्ण मन्दिरलाई पृष्ठभुमिमा पारेर सेल्फी खिच्दै भक्तजन । तस्विर सन्तोष गौतम

खोप्रामा पर्यटक : म्याग्दीको पर्यटकीय स्थल खोप्रालेकबाट धौलागिरि हिमालको दृष्य अवलोकन गर्दै । पछिल्लो समय खोप्रालेक पर्यटकको रोजाइमा पर्ने गरेको छ । तस्विर चित्र तिलिजा पुन

बेनी जोमसोम सडक खुल्यो

■ नवविकल्प

करिब एक महिनादेखि अवरूद्ध म्याग्दीको उत्तरी क्षेत्र हुदै हिमाली जिल्ला मुस्ताङ जोड्ने बेनी-जोमसोम सडक खुलेको छ ।

विभिन्न ठाउँमा खसेको पहिरो, खोलाको कटान र पुल भत्कीएका कारण करिब एक महिनादेखि बेनी-जोमसोम सडकमा सिधा सवारी सञ्चालन हुन सकेको थिएन् ।

सडक डिभिजन कार्यालय बागलुङले मर्मत गरेपछि बेनी-घाँसा खण्डमा शुक्रबार दिउँसोदेखि सिधा सवारी सञ्चालन हुन थालेको म्याग्दी जिप तथा बस सञ्चालक समितिका उपाध्यक्ष मोहन केसीले जानकारी दिनुभयो ।

मुस्ताङको मार्फा खोलामा आएको बाढीले भत्काएको पुल र कोवाङको छाक्ताङ खोलाले कटान गरेको सडक पनि केही दिनअघिनै मर्मत भैसकेको छ । ७६ किलोमिटर दुरीको बेनी जोमसोम सडकमा सवारी साधन परिवर्तन नगरीकनै गन्तब्यमा पुग्न सकिने भएको छ ।

सिधा सवारी सञ्चालन भएपछि स्थानीय बासिन्दा, पर्यटक र तिर्थयात्रीलाई सहज भएको छ । यसैगरी म्याग्दीको उत्तरी क्षेत्रमा उत्पादीत आलु र मुस्ताङमा उत्पादीत गाजर लगायतका तरकारी एवं फलफुल निकासी गर्न समेत कृषक तथा ब्यापारीलाई राहत पुगेको छ ।

म्याग्दीको चमेरे, बैसरी, घट्टेखोला, डुवाडीखोला र काभ्रेभिर खण्डमा सडकको नयाँ ट्याक खोलीएको सडक डिभिजन कार्यालयका ईञ्जिनियर नारायण पौडेलले बताउनुभयो । केही दिनयता मौसम पनि सफा भएकाले सडक मर्मत कार्य सहज भएको हो ।

खराब मौसम, निरन्तर पहिरो खस्ने र नयाँ ट्याक खोल्नुपर्ने भएकाले सडक मर्मत कार्य प्रभावित भएको थियो । ब्यापारीक, धार्मीक, पर्यटकीय हिसावले महत्वपूर्ण मानिएको बेनी जोमसोम सडकमा हुने अवरोध खुलाउन म्याग्दी खण्डमा दुई र मुस्ताङ खण्डमा एक वटा डोजर तयारी अवस्थामा राखिएको ईञ्जिनियर पौडेलले बताउनुभयो ।

बेनीको सडक मर्मत र नाली निर्माण

■ नवविकल्प

५२ लाख रूपैयाँको लागतमा बेनी बजारको सडक मर्मत र नाली निर्माण भएको छ । सहरी आवास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालय र समुदायको सहकार्यमा बेनी बजार भौतीक पुर्वाधार निर्माण समिति मार्फत मर्मत र निर्माण गरिएको हो ।

जिल्ला प्रशासन कार्यालयदेखि हुलाकचोक हुदै संगमचोक र क्याम्पसचोकदेखि न्युरोड क्षेत्रमा तिन हजार वर्गमिटर सडक कालोपत्रे गरेर मर्मत गरिएको समितिका सचिव कृष्णकुमार विश्वकर्माले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार याक होटल भन्दा पछीलो बस्ती, क्याम्पसचोकदेखि न्युरोड, म्याग्दीकाली एफ एमको कार्यालय अघि देखि उद्योग वाणिज्य संघको भवन जाने गल्ली र पुरानो शिक्षा कार्यालय रहेको घरअघिको चोकदेखि न्युरोड छिर्ने गल्ली क्षेत्रमा चार सय मिटर नाली निर्माण भएको छ ।

यसैगरी मंगलाघाट स्थित महिला विकास कार्यालय जाने उलालो बाटोमा

नाली सहित पिसीसी ढलानका साथै जिल्ला अस्पतालको प्रवेशद्धार क्षेत्रमा ढिस्को हटाउने, ह्युमपाईप राख्ने र कालोपत्रे गरीएको समितिका अध्यक्ष अम्बिक कुमार श्रेष्ठले बताउनुभयो । बेनीको अन्य ठाउँमा खाल्डाखुल्डी परेको र जिर्ण भएको सडक पनि मर्मत गरिएको छ ।

सडक मर्मत भएपछि सवारी आवागमनका साथै पैदलयात्रीलाई सहज हुनुका साथै नाली बनेपछि ढल निकास ब्यवस्थित भएको बजारबासीले बताएका छन् । नाली निर्माण र सडक मर्मत तथा कालोपत्रे गर्नका लागि सहरी आवास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालय बागलुङले चालीस लाख अनुदान उपलब्ध गराएको उपभोक्ता समितिका कोषाध्यक्ष ज्योती लामिछानेले बताउनुभयो । उहाँका अनुसार सो योजनामा बजारबासीले १२ लाख रूपैयाँ बराबरको सहभागिता जनाएका छन् । भवन डिभिजन कार्यालयको ७० प्रतिशत अनुदान र बजारबासीको तिस प्रतिशत सहभागितामा केही वर्षदेखि बेनीमा नाली निर्माण, सडक कालोपत्रे लगायतका काम भैरहेको छ ।

दग्नाम पहिरोको जोखिममा

■ नवविकल्प

म्याग्दीको दग्नाम गाउँ पहिरोको उच्च जोखिममा परेको छ । लामो समयसम्म परेको बर्सातका कारण पहिरो जान थालेपछि गाउँ पहिरोको जोखिममा परेको हो ।

स्थानीयबासी धनीलाल गर्बुजाका अनुसार दग्नाम- १, ३, ४ र ६ नम्बर वडामा पर्ने गहिरी गाउँ र माझी गाउँको बीचमा रहेको पैरे खोलामा जमिन भासिएर पहिरो जान थालेपछि गाउँ नै पहिरोको जोखिममा परेको छ ।

शव अन्त्येष्टि गरिने भ्वानेको च्याँनेडाँडाको जमिनसमेत भासिएर पहिरो गएको गर्बुजाले बताउनुभयो । पहिरोले गहिरी गाउँ र माझी गाउँको बीचमा पर्ने पैरे खोल्साको नजिकै रहेको मन्दिरदेखि करिब एक हजार ५०० मिटर माथिसम्म जमिन चर्किने र भासिने गरेको गर्बुजाले बताउनुभयो ।

"पहिरोले बस्तीलाई नै जोखिममा पारेको छ, झन्डै २०० मिटर दायाँबायाँसमेत पहिरोले जमिन चिराचिरा परेको छ, पहिरो नियन्त्रण गर्न नसके झन्डै ५० घरधुरी पहिरोबाट प्रभावित हुने देखिन्छ," उहाँले भन्नुभयो । गत वर्ष गएको भूकम्पले हल्लाएको जमिन बर्खायामको अविरल वर्षाका कारण पहिरो गएको स्थानीयवासीको भनाइ छ । करिब एक सातादेखि जान थालेको पहिरोले दग्नाम, दरमिजा, चिमखोला र कुइनेमङ्गलेका सर्वसाधारण आवतजावत गर्ने पैदलमार्गसमेत बगाएकाले सर्वसाधारण थप समस्यामा परेका छन् ।

रमणीय खोप्रालेक

- ठाकुरप्रसाद आचार्य

आँखै अगाडी देखिने चाँदी जस्तै हिमाल । मनोरम प्राकृतिक सौन्दर्यता सहितको रमणीय खोप्रालेक म्याग्दीको पर्यटकीय संभावनायुक्त स्थाल हो । समुन्द्री सतह देखि तिनहजार ६ सय साठी मिटर उचाइमा रहेको खोप्रालेक उत्तरी म्याग्दीको शिख गाविसमा पर्दछ । यहाँको प्राकृतिक सौन्दर्यता आकर्षणको केन्द्र हो । धौलागिरि,अन्नपूर्ण साउथ,निलगिरि लगायतका दर्जनौ हिमाल र डाँडाकाडाहरूले पर्यटकहरूलाई लोभ्याउने गर्दछ । पहाडको टाकुरामा अवस्थित खोप्रालेकबाट देखिने प्राकृतिक दृश्यमा रमाउन वर्षेनी हजारौ पर्यटकहरूले खोप्रालेकको उचाइलाई वढाएको छ । असोज देखि मंसिर सम्म र फागुन देखि जेठ सम्म भ्रमणका लागि उपयुक्त वातावरण मानिन्छ ।

सामुदायिक पदमार्गको पदयात्रामा सुन्दर पर्यवरणीय गाउँहरूको अवलोकन गर्दै यहाँ आउन सकिन्छ । कास्कीको सुन्दर गाउँ घान्द्रुक देखि म्याग्दीको वहेली हुँदै यहाँ खोप्रालेक पुग्न सकिन्छ । यसका दिने खयरवहरा ताल । यहाँबाट पाँचघण्टाको पैदल यात्रा पछि पुग्न सकिन्छ । सामुदायिक पदमार्गमा पर्ने विभिन्न स्थानमा टि हाउस, क्याम्पेनिङ्ग र होमस्टे सुविधा उपलब्ध भएकाले पनि खोप्रालेक पर्यटकरूको थप आकर्षण बन्न थालेको सामुदायिक पदमार्गका समन्वयकर्ता चित्र पुन बताउनु हुन्छ । पदमार्गमा स्थानीयहरूको पहलमा खोलिएका सामुदायिक लजहरूले

पर्यटकलाई वस्न र खानको समस्या छैन् । खोप्रालेकमा रहेको खोप्रा सामुदायिक लजमा २० जना पर्यटक वस्ने सक्ने क्षमताको लज छ ।

साथै जिल्लाको बेनी-नागी-महरेडाँडा, स्वात -डानखर्क हुँदै खोप्रालेख पुग्नका लागि रमणीय सामुदायिक पदमार्गको विकास गरिएको छ । खोप्रालेक पुगेका पर्यटकहरूले यहाँको प्राकृतिक सौन्दर्यताको अवलोकन गर्दै पाउद्वार हुँदै तातोपानीको मज्जा लिन झर्ने गर्दछन् । भने केही पर्यटकहरू घोडेपानी वा महरे डाँडाको अवलोकन गर्दै नागी-लेस्पार-पुर्णगाउँ हुँदै कास्कीको नयाँ पुल झर्ने गर्दछन् ।

पदमार्गमा मगरसंस्कृति,भेषभूषाको अवलोकन र न्यानो आथित्य सत्कारले पर्यटकको थकानलाई मेटाइदिन्छ । खोप्रालेकमै छ अर्को पर्यटकहरूलाई आनन्द

अहिले लजको क्षमता विस्तारमा समुदाय कस्सिएका छन् । अहिले यस क्षेत्रमा पर्यटकहरूका लागि पदयात्रा मार्गमा आवश्यक पर्ने सुविधासम्पन्न होटल, बाटो आदि पूर्वाधार बनेका छन् । पर्यटकहरूका लागि पदयात्रा क्षेत्रमा पर्याप्त खाना तथा आवास एवं बाटो घाटो मर्मत सुधार गरिएपछि यो ट्रेकिङ रूट पर्यटकका लागि निकै आरामदायि बन्न थालेको स्थानीयको भनाई छ ।

पदमार्गमा पर्ने असजिला बाटो फराकिलो बनाईको छ । ठाउँ-ठाउँमा सफा पिउने पानीको प्रबन्ध पनि गरिएको छ । पदयात्रा मार्गमा पर्ने वस्ती बाहिरका गन्तब्यहरू डाँनखर्क, महरे, खोप्रा, स्वाता लगाएतका ठाउँमा निजी तथा सामुदायिक लगानीमा गेष्ट हाउस बनेका छन् । चल्तीको अन्नपुर्ण पदमार्गको जस्तै सौन्दर्य र रोमाञ्चक क्षेत्रलाई स्थानिय समुदायले वैकल्पिक पदमार्गको रूपमा बेनी-नागी-खोप्रा 'इको पदमार्ग' प्रचलनमा ल्याएका छन् ।

नागी-महरेडाँडा-घोरेपानी-स्वाता-खोप्रा-खयरबराहतालबाट नारच्याङ्ग-तातोपानी हुँदै बेनी फर्कने १४ दिने लामो साहसिक पदमार्ग भित्रका बाँसखर्क, नागी, टिकोट, खिवाङ्ग, स्वाता, नारच्याङ्ग लगाएतका गाउँमा पर्यटकलाई होमस्टे गराइ स्थानियले न्यानो आतिथ्यता प्रदान गर्छन् । पदमार्गमा होमस्टे संञ्चालन गरिएका सबै गाउँ मगर बाहुल्य वस्ती रहेका छन् ।

अन्नपूर्ण र धौलागिरी हिमश्रृखलामा देखिने सूर्योदय र सुर्यास्तको दृष्य, याक फार्मिङ्ग, जंगल यात्रा, हिमाली ताल तलैया र हिमाली वन्यजन्तु एवं पंक्षिहरू देख्न सकिने प्राकृतिक सुन्दरताको दृष्यावलोकन तथा जैविक विविधताको अध्ययनका लागि यस पदयात्रा मार्गलाई उपयुक्त मान्न सकिने यहाँका पर्यटन ब्यवासयी बताउछन् । पदमार्गको मुख्य आकर्षण अग्लो खोप्रालेक हो । खोप्रालेकको भौतिक पूर्वाधार निर्माण गर्न र पदमार्गको विकास गर्न अझै आवश्यक रहेको स्थानीयहरू बताउँछन् ।

यहाँ चौरी पालन, चौरी गोठमा इन्टरनेट क्याफे, हिमाली जलवायु अध्ययन केन्द्र तथा हिमतालहरू हेर्न सकिन्छ । पदयात्रीलाई संञ्चार सुविधाकालागि रोमन म्यागासेसे पुरस्कार विजेता महावीर पुनको पहलमा सस्तो इन्टरनेट समेत सञ्चालन गरिएको छ ।

तस्विरहरुः चित्र तिलिजा पुन र सन्तोष गौतम

नव विकल्प साप्ताहिक
बेनी, म्याग्दी

सम्पादकीय ...

पुन:संरचनामा जनताको सहभागिता

:yfgLo tx k'g;+rgfsf] ljifon]oltv] hgtfdf gofFjxz l;hgf u/]sf]5 . gofF;+jwfg cg';f/ clxn]sfod ePsf] gu/kflnsf / ufpF;x?nfO{ dnfP/ :yfgLotxsf] lgdf{0f ul/g]5 . :yfgLotx kg';+rgf cfof]un]lbPsf] dfkb08 cg';f/ dh'se/ kfF;o ^% :yfgLotx lgdf{0f xg'5g\. hgtfsf]3/bf}nf}d};/sf/L ;]jf;ljwfx? pknAw u/fpg] ul/ :yfgLotxsf] kg';+rgf xg'5 . :yfgLotxsf]kg';+rgfsf]axzn] clxn]:yfgLotxsf /fhgLlts bn / gful/sx?nfO{ ttfPsf]5 . ufpFfpFdf kg';+rgfsf]jxz rn]sf]5 . gofFjGg]gu/kflnsf / ufpFkflnsf s:tf]agfpg]sf]b| sxfF/fVg]/ gfd s]/fVg]eGg]ljifon]gful/sx? ljeflht 5g\. DofUbLdf :yfgLotx kg';+rgf lhNnf k|ljlws ;xof}u ;ldltn] sfd yfn] nuQ}lhNnfsf ;/f]sf/jfnfx?n] cf–cfkmgf] kg';+rgfsf] vfsf k|:tfj u/]sf 5g\.

ufl j;df kU] hgtfsf]/fo ;'emfjx? lng ufl j; ;lrjx?nfO{ lhlj;n] lgbz{g lbP nuQ} ;lrjx? ufpFfpFdf kU] hgtfsf] /fo ;'emfjx? ;+sng u/]sf 5g\. ;lrjx?n]ufpFfpFdf rnfPsf]5nkmndf hgtfsf];xeflutf pNn]vo bl]vof]. o;n]klg hgtf kg';+rgfsf]jifodf rgfvf]5g\eGg]s'/fsf]ki6L u/]sf] 5 . lhNnfdf j;] vfsf agfpg eGbf klg ufpFfpFkU] hgtfsf];'emfj lnPdf efnL xg]:yfgLotxdf hgtfsf] cktTj xg]bl]vG5 . h;nfO{hgtfn]klg l:jsf/ ug]{bl]vG5 . lhNnfdf k|/lDes ?kdf k|:tfj ul/Psf vfsfn]hgtfdf axz t l;hgf u¥of]t/ o;n]hgtfsf] ;dyg kfpg ;s]sf]5g . lhNnf l:yt /fhgLlts bn / cGo ;/f]sf/jfnf lgsfox?n]hgtfsf];'emfjnfO{ cfTd;fy ub{:yfgLotx kg';+rgfsf]vfsf tof/ ul/gkb{5 . clxn]lhNnfsf /fhgLlts bnx?n]k|:tfj u/]sf] gu/kflnsf / ufpFkflnsfsf] vfsfsf jf/]df lhNnfdf Jofks axz l;hgf u/]sf]5 .

ufpFkflnsf s|Gbn{fO{lnP/ hgtfdf ljjfb cfpg yfn]sf] 5 . DofUbLdf gu/kflnsf jfx]s aGg] rf/ ufpFkflnsfsf] s|Gb| tf$g]ljifodf klg ;fdfGo ljjfb xg]bl]vPsf] 5 . /fhgLlts bnsf] ;fem k|:tfjdf pNn]vdf u/]sf sxL s|Gbx?df ljjfb bl]vPsf] 5 . s|Gb| tf$g]/ gfdfs/Ofsf ljifodf hgtfdf cem} Jofks ?kdf 5nkmnsf] cfjZostf 5 . cem}klg hgtfdf :yfgLotx kg';+rgfsf jf/]df :ki6 a'emfpg ;lsPsf]5g . o;}sf sf/0f klg hgtfdf ed| l;hgf ePsf]5 . hgtfdf Jofks ?kdf 5nkmn / cGt/lqmof u/] dfq :yfgLotx kg';+rgfsf] clGtd 6'ª uf] nufpgkb{5 . /fhgLlts kmfObf aGbf klg hgtfsf] ;ljwfnfO{ dWogh/ ub{ :yfgLotx kg';+rgf ug{kb{5 . hgtfdf Jofks ?kdf 5nkmn / cGt/lqmof cem}cfjZos 5 .

l6Kk0fL, k|ltlqmof / ;'emfj

नवविकल्प साप्ताहिकमा छापिएका लेख,समाचार, वा अन्य सामाग्रीमाथि आफूलाई लागेका विचार, धारणा पठाउनुहुन अनुरोध छ । स्वच्छ र सटिक तथा आलोचनात्मक टिप्पणीलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

सम्पर्क:

bikalpanews@gmail.com

फोन : ०६९-५२०९९५ मो.नं. : ९८४७६२४२८६

स्थानीय तहहरुको सिमाङ्कन विभाजनको सन्दर्भमा अपनाउनुपर्ने सतर्कता

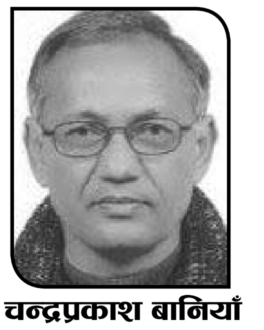

चन्द्रप्रकाश बानियाँ

मुलुकभर यतिबेला स्थानीय तहको सिमाङ्कन र विभाजनको बहस चलिरहेको छ । वास्तवमा पुनर्सरचना भनिए पनि गर्नखोजिएको कुरा नयाँ संरचना निर्माण गर्नु नै हो । देशको संघीय ढाँचामा पुनर्सरचना गर्ने राजनीतिक उद्देश्यको अवधारणाले त्यसै भन्छ । तर व्यवहारमा पुरानो जिल्लाको संरचना यथावत राख्ने निर्णय भएपछि स्वभावतः त्यो अभियान पुनर्सरचनामा खुम्चन गएको छ भन्नु बढ्ता हुदैन । गाउँ र जिल्लास्तरमा हुने गरेका छलफल, पत्रपत्रिका छापिने आलेखहरू र सामाजिक सञ्जालहरू मार्फत हुन थालेका विचारविनिमयलाई हेर्दा म्याग्दीले पनि देशभर निर्माण भएको त्यो लहरमा उत्साहका साथ भाग लिन थालेको छ भन्नुपर्ने हुन्छ । म्याग्दीमा देखिएको त्यो जागरणमा आफूलाई सहभागि बनाउने सन्दर्भमा पुरानो इतिहास स्मरण गर्नु आवश्यक नभए पनि व्यर्थ पनि हुँदैनजस्तो लाग्छ ।

वि.सं. २०१८ सालको जिल्ला विभाजन सिमाङ्कनबाट म्याग्दीले जिल्ला पञ्चायतको बहुमत सधै विपक्षमा अर्थात पश्चिमको हातमा जान्थ्यो । गौचनले आफ्नो पहुँच कसैगरी केन्द्रसम्म पुऱ्याउन सफल भएपछि कमजोर राजनीतिक स्थिति सुधार्नका लागि आफू अनुकूलका गाउँ पञ्चायतहरूको पुनर्सरचना गर्ने षडयन्त्रमा सफलता पाए । पाखापानी एउटै गाविसलाई पाखापानी, कोटगाउँ र झीँ समेत तीनवटा गाउँपञ्चायत बनाइयो । पातलेखेत र घतानलाई अलग गरियो । पुलाबाट सिंगा र कुँहुँबाट बावियाचौरलाई अलग गरियो । विमबाट दर्वाङ्कलाई छुट्याइयो । बराञ्जा, रूम, अर्मन, ताकम जस्ता ठूला गाविसहरूलाई भने यथावत राखिएको मात्र होइन आफ्नो पक्ष सुदृढ गराउने उद्देश्यबाट उसै ठूलो रहेको तामकमा मुनाको मच्छिमलाई गाभियो । यसरी आफ्नो पक्षमा बहुमत जिससहरू निर्वाचित हुने परिस्थिति निर्माणका लागि कतै एउटा गाउँको मात्र गाउँ पञ्चायत र कतै अर्मनजस्ता आठ/दश गाउँहरूको गाउँपञ्चायत र निर्देशनमा सक्रिय हुने स्थानीय तह अब हुनेछैनन । स्थानीयस्तरमै पनि साधनश्रोत जुटाउनुपर्ने, विकास निर्माणका योजनाहरू तर्जुमा तथा कार्यन्वयन गर्ने र आवश्यक कानुनसमेत बनाउने अधिकार स्थनीय तहका सरकार र विधायिकाहरूलाई हुनेछ । त्यसैले स्थानीय तह निर्माण गर्दा प्राकृतिक साधनश्रोत र विकास निर्माणको आयोजनाहरू सञ्चालनका लागि आवश्यकपर्ने जनशक्ति समेतलाई ध्यानमा राखेर सिमाङ्कन मिलाउनु पर्ने आवश्यकता हो । केवल जनसंख्याको आधारमा मात्र सिमाङ्कन वा पुनर्सरचना गर्नु विल्कुल अव्यवहारिक र अवैज्ञानिक कार्य हुनजान्छ । देशमा नयाँ राजनीतिक परिस्थिति निर्माण भएको सन्दर्भमा आयोगको काम तत्कालको लागि स्थगित भएको छ । स्थानीय निर्वाचनलाई चैतवैशाखतिर गर्ने मनशाय नयाँ सत्तागठबन्धनले राखेको देखिएको हुनाले पहिले गर्न थालिएको गल्ती सच्याउने अवसर आयोगले पाउने छ भन्ने आशा राख्न सकिन्छ । त्यसैले पुग्न सक्ने सम्भावना प्रबल बनेको छ । म्याग्दीको सन्दर्भमा भैगोलिक विकटताका हिसाबले ५ वटा मात्र स्थानीय तह निर्माण गनुपर्दा किनै सकस पर्ने अवस्था थियो । यता तान्दा उता छोटो हुने र उताकालाई सुविधाजनक बनाउन खोज्दा यताकोलाई असुविधा थपिने स्थिति देखिन्थ्यो । कमसेकम छवटासम्म स्थानीय तह निर्माण गर्न पाउने हो भने लभगभग समस्या समाधान हुने र थप एउटा तह बनाउन मिल्ने हो भने अल्पसंख्यक जाति छन्त्यालको लागि अलगै स्थानीय तहको

... राजनीतिक लाभहानि र आग्रह पूर्वाग्रह भन्दा माथि उठेर व्यापक छलफल बहस चलाउने र आम सर्वसाधारणलाई अधितकतम सुविधा पुगोस भन्ने पवित्र ध्येयका साथ संरचना निर्माण हुने वातावरण तयार गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिन्छ। त्यसो गर्न सकिएन भने फेरि पञ्चायतका कालको विडम्बना पुन दोहोरिएको असन्तुष्टि समाजमा रहनेछ। राजनीतिप्रेरित विभाजनको परिणाम कतिसम्म कुरुप र अव्यवहारिक हुनसक्छ भन्ने कुराको उदाहरण खोज्न म्याग्दीको इतिहासको सिमा बाहिर भौंतारिनुपर्छ जस्तो लाग्दैन। गाउँ नै नविराई अलग पञ्चायती संरचना निर्माण गरेर आफ्नो राजनीतिक आधार दिगो राख्ने अभीष्टसिद्धिको इतिहासको त्यो निकृष्ट प्रयत्नलाई उदाहरण मानेर सतर्क हुनै पर्छ।

अलगै जिल्लाको मान्यता पाएको हो । पहिले यो इलाका पाल्पा जिल्ला (गौडा) अन्तर्गतको भूभाग थियो । पछि जिल्ला पर्वत भयो र गौडा (जिल्ला सदरमुकाम) बाग्लुङ्मा रहँदै आएको थियो । जिल्लाको मान्यता पाएपछिको म्याग्दीको सिमाना उत्तरमा राहुगाड र पूर्वमा कालीगण्डकी वारीका २१ वटा गाउँ पञ्चायतमा सिमित गरिएको थियो । अहिलेका पातलेखेत र घतान, सिंगा र पुला, झीँ र पाखापानी, कुहुँ र बावियाचौर, लुलाङ र गुर्जा विभाजित थिएनन । त्यतिबेला प्रत्येक गाउँपञ्चायतबाट एक एकजना प्रतिनिधि(जिसस) चुनिएर आउँथे र तिनै जिससहरूले आफूमध्येवाट ११ सदस्यीय जिल्ला पञ्चायतको निर्वाचन गर्थे । म्याग्दीको पश्चिमी भेकमा सेरबहादुर सेरचन, दिपबहादुर खड्का, दीर्घनारायण गौचन, झकबहादुर सेरचन, पदमबहादुर खत्री जस्ता दिग्गज पञ्च हस्तीहरू राजनीतिमा सक्रिय थिए । रहनसहन हिमचिमका हिसाबले पुलाका डेकबहादुर र लालबहादुर बानियाँहरू पनि त्यही समूहमा सामेल थिए । उत्तरी खण्डतिर एक्ला भीमप्रसाद गौचन थिए । जिल्ला पञ्चायतको दोश्रो निर्वाचनबाट राजनीतिमा होमिएका भीमप्रसाद गौचनलाई जिल्ला राजनीतिमा दरो खुट्टो जमाउनका निमित्त कित तिनै हस्तीहरूसँग सहकार्य गर्नु पर्थ्यो कि अर्को कुनै तिकडदम रच्नुपर्ने अवस्था थियो । प्रारम्भमा उनले सेरबहादुर सेरचनलाई गुरू थापेर पञ्चायतको राजनीति सुरू गरेका हुन । तर उनीहरूका अगाडि आफू जुनिएर रहेको हिनातबोधबाट मुक्ति पाउनका लागि गौचनले नयाँ रकमी जालसाँज प्रारम्भ गरे । जिल्लास्तरको राजनीति गरून्ज्याल सभासदहरूको किनबेचबाट जिल्लाको नेतृत्व हत्याउन सफल भएपनि बनाइयो । त्यतिबेलाको पुनर्सरचनामा नत जनसंख्यालाई आधार बनाइएको थियो न भौगोलिक सुगमतालाई दृष्टिगत गरिएको थियो । त्यतिबेला विभाजित गरिएका गाउँपञ्चायतमध्ये जनसंख्याको दृष्टिले साना भए पनि गुर्जा र लुलाङ्गलाई अलग बनाउने चेष्टाको मात्र औचित्य पुष्टि गर्ने आधार थियो । बाँकी सबै नितान्त व्यक्तिगत राजनीतिक लाभहानीलाई दृष्टिगत गरेर गरिएका विभाजनहरू थिए ।

प्रादेशिक सरकारले आफ्नो आवश्यकता र अनुकूलता अनुसार स्थानीय तहको संरचना निर्माण गर्ने अधिकार अन्तरिम संविधानले दिएको थियो । त्यो प्रावधान निश्चय नै व्यवहारिक र वैज्ञानिक हुनसक्थ्यो । तर नयाँ संविधानले त्यो अधिकार केन्द्रलाई दियो । स्थानीय तहका प्रमुख उपप्रमुखहरू समेत संघीय सदन (उपल्लो) को निर्वाचनमा मतदाता रहने व्यवस्था गरिएको र विगत १४/१५ वर्षदेखि स्थानीय निकायहरू जनप्रतिनिधविहीन रहेको कारणले स्थानीय तहको सिमाङ्कन विभाजनामा हतारो गर्नुपर्ने परिस्थिति बन्न गयो । त्यसैले २०७३ सालको फल्गुणसम्म सुझाव सरकारसमक्ष बुझाइसक्नुपर्ने सिमा तोकेर पुनर्सरचना सुझाव आयोग बनेको हो । पछिल्लो पटक मंसिरमै निर्वाचन गर्ने समयसारिणी तत्कालीन मन्त्रपरिषदले अघिसारेपछि पुनर्सरचना हतारोमै सक्नुपर्ने अवस्था आयो । त्यही हतारोले स्थानीय तहको सिमा निर्धारण गर्नुपर्दा भौगोलिक अनुकूलता र प्राकृतिक साधानश्रोतको उपलब्धतालाई किनारामा थन्काएर केवल जनसंख्यालाई सिमाङ्कन विभाजनको एकमात्र आधार बनाउन आयोग वाध्य बन्यो । नयाँ व्यवस्थाअनुसार अब बन्ने स्थानीय तह र परम्परागत स्थानीय निकायहरूको हैसियतमा आधारभूत रूपमै अन्तर रहन्छ । हिजोका जस्तो केन्द्रको निगाह स्थानीयस्तरमा नयाँ ढङ्गबाट सिमाङ्कन र विभाजनको विषयमा छलफल चलाउँदै रहनु उपयुक्त हुने देखिन्छ ।

पुरानो जिल्ला, गाउँ र नगरको संरचनाहरूलाई आधार मानेर पुनर्सरचना गर्ने निर्णय खोटपूर्ण छ । सबै स्थानीय निकायहर डिजल्भ गरेर सून्यबाट स्थानीय तहको संरचना निर्माण गर्ने व्यवस्था गरेका भए सामाजिक, आर्थिक, भौगालिक र जनसांखिक आधारमा नयाँ संरचनाहरू निर्माण गर्न सजिलो हुन्थ्यो । व्यवहारिक र वैज्ञानिक पनि हुनसक्थ्यो । पुरानै संरचनालाई आधार बनाउँदा प्रदेश निर्माणको सन्दर्भमा आएको "अखण्ड" को अवधारणाले फेरि पनि अप्ठेरो पार्ने सक्ने र नयाँ पुनर्सरचनाले राखेको उद्देश्य र लक्ष प्राप्तिमा वाधा पुग्नजाने हुन सक्छ । उदाहरणका लागि म्याग्दीको रत्नेचौर बाग्लुङ्गतिर गाभ्दा जनताले पाउने सेवा सुविधाका दृष्टिले सहुलियतपूर्ण हुन्छ भने पर्वतको मल्लाजलाई म्याग्दी (वेनी)मा गाभिँदा सबै दृष्टिले उपुयक्त हुन्छ । जिल्लाको पुरानो सिमा नचलाउने भएपछि त्यसको सम्भावना रहेन । जिल्ला भित्रैको कुरा गर्ने हो भने बरांजाको पूर्वी भेकका लागि वेनी पायक हुन्छ भने पश्चिमीखण्ड (रानीवास उता)को खण्डका लागि दरबाङ्ग पायक पर्छ । बाबायाचौरकै सन्र्भमा पनि स्थिति दुरूस्तै त्यस्तै हो ।

पहिले किटान गरिएभन्दा स्थानीय तहहरूको संख्या बढ्ने सम्भावनालाई ध्यानमा राखेर नयाँ पुनर्सरचनाको बारेमा छलफल चलाउनु उपयुक्त हुन्छ जस्तो लाग्दछ । अर्थात म्याग्दीमा पाँच होइन, छ वा अधिकतम ७ वटासम्म स्थानीय तहहरू रहन सक्छन । अर्थात हिजो ५५० देखि ७ सयको हाराहारीमा स्थानीय तह बनाउने परिकल्पना आयोगले गरेको थियो भने त्यो संख्या अब ८ सयसम्म व्यवस्था हुनसक्ने स्थिति देखिन्छ ।

नयाँ सत्ता गठबन्धनको आशय स्थानीय तहहरूको संख्या बढाउनुपर्ने रहेको देखिन्छ । त्यसैले कमसेकम म्याग्दीको सन्दर्भमा सिमाङ्कन विभाजन उतिसारो समस्याको विषय रहने छैन । तैपनि स्थानीय तहहरूको सिमाङ्कन विभाजन वा पुनर्सरचनाको सन्दर्भमा राजनीतिक लाभहानि र आग्रह पूर्वाग्रह भन्दा माथि उठेर व्यापक छलफल बहस चलाउने र आम सर्वसाधारणलाई अधितकतम सुविधा पुगोस भन्ने पवित्र ध्येयका साथ संरचना निर्माण हुने वातावरण तयार गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिन्छ । त्यसो गर्न सकिएन भने फेरि पञ्चायतका कालको विडम्बना पुन दोहोरिएको असन्तुष्टि समाजमा रहनेछ । राजनीतिप्रेरित विभाजनको परिणाम कतिसम्म कुरूप र अव्यवहारिक हुनसक्छ भन्ने कुराको उदाहरण खोज्न म्याग्दीको इतिहासको सिमा बाहिर भौंतारिनुपर्छ जस्तो लाग्दैन । गाउँ नै नविराई अलग पञ्चायती संरचना निर्माण गरेर आफ्नो राजनीतिक आधार दिगो राख्ने अभीष्टसिद्धिको इतिहासको त्यो निकृष्ट प्रयत्नलाई उदाहरण मानेर सतर्क हुनै पर्छ । राजनीति सधै इमानमा चल्छ भन्न सकिदैन । आफू र आफू संलग्न राजनीतिक दलको हित हेर्ने प्रयत्न राजनीतिकर्मीबाट हुदै हुदैन भनेर विश्वस्त हुन मिल्दैन । त्यस्तो प्रयत्नलाई राजनीतिक चश्माले हेर्दा अन्यथा हो भनेर मान्न पनि मिल्दैन । त्यसैले मसिनो गरी विषयलाई केलाउने र समाजको अधिकतम हितकल्याणलाई ध्यानमा राखेर सेवा सुविधा सरलतापूर्वक प्राप्तगर्ने जनताको अधिकार सुनिश्चित हुने गरी स्थानीय तहहरूको पुनर्सरचना गर्न दवाद सिर्जना गर्नु समाजको सचेत समुदायको कर्तव्य हुनजान्छ । ■

सिंगामा प्रहरीको नागरिक सुनुवाई

■ नवविकल्प

बेनी नगरपालिका १४ सिंगामा शुक्रबार जिल्ला प्रहरी कार्यालयको आयोजनामा नागरिक सुनुवाई कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । समुदायको गुनासो, सुझाव र अपेक्षा सुन्ने तथा अपराध, दुर्घटना र विकृती न्युनीकरण एवं विपद् ब्यवस्थापनका लागि प्रहरीले गर्ने गतिबिधिको बारेमा जानकारी गराउने उद्देश्यले नागरीक सुनुवाई गरिएको हो ।

प्रहरी समुदायको रक्षक र सहयोगी हो भन्ने सन्देश समेत प्रवाह गराउने उद्देश्य राखिएको कार्यक्रम धौलागिरी माविका प्रअ केशवप्रसाद रेग्मीको अध्यक्षता र प्रमुख जिल्ला अधिकारी केशवराज आचार्यको प्रमुख आतिथ्यतामा सम्पन्न भएको थियो ।

कार्यक्रममा प्रजिअ आचार्यले समुदायले अपराध, विकृती, दुर्घटना र दुर्ब्यसनी न्युनीकरणका लागि प्रहरीलाई सहयोग गर्न अनुरोध गर्नुभयो । कार्यक्रममा सहभागि स्थानीय बासिन्दाले प्रहरी, प्रशासन लगायत विभिन्न सेवा प्रदायक कार्यालय संग सम्बन्धित गुनासा, सुझाव ब्यक्त गरेका थिए । प्रहरी नायब उपरिक्षक विश्वराज खड्काले प्रहरी संगठनको उद्देश्य, गतिबिधि, अपराध नियन्त्रणमा प्रहरीको सक्रियता, समुदायको भुमिकाको साथै विभिन्न ऐन नियमको बारेमा जानकारी गराउनुभएको थियो ।

यसैगरी प्रहरी निरिक्षक कृष्णकान्त अधिकारीले विद्यार्थीहरूलाई दुर्घटना र दुर्ब्यसनी न्युनीकरण सम्बन्धि प्रशिक्षण दिनुभएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयको सूचना शाखाले जनाएको छ ।

पहिरोले दश विद्यालय प्रभावित

■ नवविकल्प

पहिरोका कारण जिल्लाका दश वटा सामुदायिक विद्यालय प्रभावित भएका छन् । भवन भत्कीने, कक्षा कोठा पहिरोले पुर्ने र खेलमैदान भत्कीदा विद्यार्थीहरू जोखिम मोलेर त्रसीत वातावरणमा अध्ययन गर्न बाध्य भएका छन् । पठनपाठन सञ्चालन गर्न कठिनाई उत्पन्न भएको विद्यालयहरूले जनाएका छन् ।

बेनी नगरपालिका ३ को खड्ग भवानी प्राबी, भगवतीको अन्नपूर्ण प्राबी, धौलागिरी प्राबि, देउराली प्राबी, पात्लेखेतको दिपक मावि र दानाको सरस्वती प्राबिको कक्षा कोठा भवनमा पहिरोले भत्काएर क्षत्ती पुर्‍याएको छ ।

यसैगरी लुलाङ स्थित लमसुङ मावि, लुलाङ निमावी, बेगको शिव प्राबि र ओखरबोट मावि पहिरोको उच्च जोखिममा परेका छन् । असार तेस्रो साता खड्ग भवानी प्राबिको निर्माणाधिन दुई कोठे भवन पछाडी रहेको पाखोबाट खसेको पहिरोले पुरीएको थियो ।

भवन पुरीदाँ चार लाख रूपियाँ बराबरको क्षत्ती भएको भवन निर्माण समितिका अध्यक्ष समेत रहनुभएका विद्यालय ब्यवस्थापन समितिका सदस्य टिकाराम बोहोराले बताउनुभयो । कक्षा कोठाको अभाव भएपछि बालकक्षा र कक्षा १ का विद्यार्थीलाई संगै राखेर पढाउने गरिएको छ ।

भगवतीको अन्नपूर्ण प्राबिको ३ वटा कक्षा कोठा भवनको करेसातर्फको पर्खाल गत हप्ताको पहिरोले भत्काएको छ । सो विद्यालयका विद्यार्थीहरूलाई नजिकै रहेको सार्वजनिक भवनमा राखेर पढाउने ब्यवस्था मिलाइएको छ । भगवतीकै धौलागिरी प्राबि र देउराली प्राबीको पनि एकरएक वटा कोठा भत्कीएको छ ।

कक्षा कोठा भत्कीएपछि आमा समूहको भवनमा राखेर बालबालीकालाई पढाउन थालीएको देउराली प्राबीका प्रअ नरेन्द्रबहादुर भण्डारीले बताउनुभयो । पात्लेखेत स्थित दिपक माविको दुई कोठे भवनको बरन्दा पहिरोसंगै खसेको छ भने दाना २ काभ्रेमा रहेको सरस्वती प्राबिको एक वटा कोठा मंगलबार भत्कीएको छ ।

बस्ती माथिको पाखोबाट खसेको पहिरोका कारण लमसुङ माविको सबै भवनहरू उच्च जोखिममा परेका छन् । ओखरबोट माविको भवन र खेलमैदान चिरा-चिरा परेको छ । ओखरबोट गाउँदेखि तलबाट पाँच वर्षदेखि निरन्तर बगीरहेको पहिरो विद्यालय क्षेत्रलाई असर गर्न थालेपछि विद्यार्थी, शिक्षक र अभिभावक त्रसीत भएका छन् । पहिरोको त्रासले पठनपाठनमा मनोबैज्ञानिक असर पारेको प्रअ प्रेम घर्तीले बताउनुभयो । उहाँले विद्यालय स्थानान्तरणका लागि जिल्ला शिक्षा कार्यालयमा प्रस्ताव गरिएको बताउनुभयो । बेगको शिव प्राबि नजिकै माथिपट्टिबाट ठूलो ढुङ्गा आएर जोखिम बढाएकाले आमा समूहको भवनबाट पठनपाठन सञ्चालन गरिएको छ ।

लुलाङ निमावीको खेलमैदान भत्कीएको विद्यालयले जनाएको छ । जिल्ला शिक्षा कार्यालयले पहिरोले क्षत्ती पुर्‍याएका विद्यालयको विवरण संकलन भैरहेको जनाएको छ । जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठकमा छलफल र निर्णय गरि क्षत्तीको बारेमा जानकारी सहित पुनर्निर्माणका लागि विभागमा पत्राचार गरेको जिशिअ रामप्रसाद अधिकारीले बताउनुभयो । उहाँले सबै विद्यालयबाट क्षत्ती र जोखिमको बारेमा विवरण प्राप्त भईनसकेको बताउनुभयो । शिक्षा कार्यालयमा सात वटा विद्यालयमा पहिरोले पुर्‍याएको क्षत्ती विवरण प्राप्त भएकाले सोको बारेमा बिभागमा जानकारी गराएको जिशिअ अधिकारीले बताउनुभयो ।

दुई लाख बिरुवा रोपियो

■ नवविकल्प

म्याग्दीमा यस वर्ष करिब दुई लाख बिरूवा रोपीएको छ । पहिरो, भुक्षय नियन्त्रण, वन तथा वातावरण संरक्षण र हरियाली बढाउन एक लाख ८० हजार बिरूवा रोपीएको हो ।

सामुदायिक वनको नांगो तथा खाली पाखो, निजी जग्गा र भुक्षय तथा पहिरोको जोखिम रहेको डेढ सय हेक्टर भन्दा बढी क्षेत्रफलमा वृक्षारोपण भएको वन र भुसंरक्षण कार्यालयले जनाएका छन् ।

जिल्ला वन कार्यालयले बेनी, दरवाङ र भुरूङ तातोपानीको नर्सरीमा उत्पादन गरेको निगालो, अम्रिसो, तेजपात, बाँस, राईखन्यु, लगायत गैरकाष्ठ प्रजातीका ८० हजार बिरूवा २४ वटा सामुदायीक वन क्षेत्रमा रोपीएको सहायक वन अधिकृत युवराज पोख्रेलले जानकारी दिनुभयो ।

सहायक वन अधिकृत पोख्रेलका अनुसार टुनि, उत्तिस, सल्लो, धुपी लगायत काष्ठ प्रजातीका ४४ हजार ४०० बिरूवा ३९ हेक्टरमा वृक्षारोपण भएको छ । यसै गरी सामुदायीक वन समूहले उत्पादन गरेको ५० हजार बिरूवा पनि वन विस्तारका लागि वृक्षारोपण गरिएको छ ।

निशूल्क बिरूवा वितरणका अलावा वन कार्यालयले सामुदायीक वन समूहहरूलाई बिरूवा खरिद र ढुवानीका लागि आठ लाख रूपैयाँ अनुदान उपलब्ध गराएको जनाएको छ । यसैगरी २५ जना गरिब, बिपन्न र उद्यमीहरूलाई निजी जग्गामा वृक्षारोपणका लागि बिरूवा खरिद तथा ढुवानीका लागि ६ हजार रूपैयाँका दरले डेढ लाख रूपैया अनुदान दिएको छ । यसैगरी भुसंरक्षण कार्यालयले उत्पादन गरेको ६० हजार बिरूवा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, सुरक्षाकर्मी र स्थानीय बासिन्दालाई परिचालन गरेर सडक छेउछाउ, नांगो पाखो, खेतबारी, खोल्सा आदी ठाउमा बिरूवा रोपीएको भुसंरक्षण अधिकृत दिवाकर पौडेलले बताउनुभयो ।

पहिरो र भुक्षय नियन्त्रण, वातावरण संरक्षण तथा पशुको आहरा आपूर्तीका लागि वृक्षारोपण प्रभावकारी बनेको छ । घाँस प्रजातीका बिरूवा रोप्दा पहिरो रोकथाम, वातावरण संरक्षण, वन विकासका साथै पशुका लागि आहरा आपूर्ती भई उत्पादन लागत घट्ने जनाइएको छ ।

गैरसरकारी संस्था महासंघ नेपाल
NGO Federation of Neppal (NFN)
जिल्ला शाखा म्याग्दी
District Branch Myagdi

गैरसरकारी संस्था महासंघ म्याग्दीले आ.व. ०७२/०७३मा प्रकाशन गरेको गैरसरकारी संस्था वस्तुगत विवरण (NGO Profile) मा शुभकामना, सुचना तथा विज्ञापन उपलब्ध गराइ सहयोग गर्नुहुने सम्पुर्ण कार्यालय, गाविसहरु, संघ-संस्था, उद्योगि ब्यवसायीहरुमा गैसस महासंघ म्याग्दी हार्दिक आभार ब्यक्त गर्दै सुचना तथा विज्ञापन दाताहरु को विवरण तपशिल वमोजिम रहेको सम्वद्ध सवैमा जानाकारीको लागि अनुरोध छ ।

सि.नं	कार्यालय,संघ संस्था तथा उद्यम विवरण	उपलब्ध रकम	कैफियत
१	जिल्ला विकास समिति म्याग्दी	१४७७५।-	
२	गैसस डेस्क मार्फत सहमति म्याग्दी शाखा	३००००।-	
३	वेनी नगरपालिकाको कार्यालय म्याग्दी	२५००।-	
४	गुर्जा गाविस म्याग्दी	१५००।-	
५	लुलाङ्ग गाविस म्याग्दी	१५००।-	
६	मुना गाविस म्याग्दी	१५००।-	
७	ताकम गाविस म्याग्दी	१५००।-	
८	मल्कवाङ्ग गाविस म्याग्दी	१५००।-	
९	मराङ्ग गाविस म्याग्दी	१५००।-	
१०	मुदी गाविस म्याग्दी	१५००।-	
११	देविस्थान गाविस म्याग्दी	१५००।-	
१२	ओखरवोट गाविस म्याग्दी	१५००।-	
१३	रुम गाविस म्याग्दी	१५००।-	
१४	निस्कोट गाविस म्याग्दी	१५००।-	
१५	अर्मन गाविस म्याग्दी	१५००।-	
१६	वरंजा गाविस म्याग्दी	१५००।-	
१७	भकिम्ली गाविस म्याग्दी	१०००।-	
१८	विम गाविस म्याग्दी	१५००।-	
१९	दर्वाङ्ग गाविस म्याग्दी	१५००।-	
२०	कुहुँ गाविस म्याग्दी	१५००।-	
२१	वावियाचौर गाविस म्याग्दी	१५००।-	प्राप्त हुन बाँकी
२२	कुइनेमंगले गाविस म्याग्दी	१५००।-	
२३	पाखापानि गाविस म्याग्दी	१५००।-	
२४	भ्कि गाविस म्याग्दी	१५००।-	
२५	पात्लेखेत गाविस म्याग्दी	१५००।-	
२६	पिप्ले गाविस म्याग्दी	१५००।-	
२७	राखुभगवति गाविस म्याग्दी	१५००।-	प्राप्त हुन बाँकी
२८	वेगखोला गाविस म्याग्दी	१५००।-	प्राप्त हुन बाँकी
२९	नारच्याङ्ग गाविस म्याग्दी	१५००।-	
३०	हिस्तान गाविस म्याग्दी	१५००।-	
३१	दोवा गाविस म्याग्दी	१५००।-	
३२	दाना गाविस म्याग्दी	१५००।-	
३३	शिख गाविस म्याग्दी	१५००।-	
३४	घार गाविस म्याग्दी	१५००।-	
३५	चिमखोला गाविस म्याग्दी	१५००।-	
३६	दग्नाम गाविस म्याग्दी	१०००।-	
३७	भू-तातोपानि गाविस म्याग्दी	१५००।-	
३८	राम्चे गाविस म्याग्दी	१५००।-	
३९	असल छिमेकि नेपाल परियोजना कार्यालय म्याग्दी	१००००।-	
४०	श्रेष्ठ फर्निचर उद्योग (प्रमोद श्रेष्ठ)	५०००।-	
४१	लिड्स पोखारा, म्याग्दी शाखा	२५००।-	
४२	होटल याक म्याग्दी वेनि	१५००।-	
४३	होटल यती म्याग्दी वेनि	१५००।-	
४४	रेडियो म्याग्दी १०४.४ मेगाहर्ज म्याग्दी	१५००।-	
४५	म्याग्दी होटल तथा रेष्टुरेण्ट ब्यवसायी संघ म्याग्दी	१५००।-	
४६	बानियाँ गहन पसल (अमित बानियाँ)	१५००।-	
४७	मिलन म्याग्दी	१००००।-	
४८	संगम म्याग्दी	१००००।-	
४९	अपांग संघ म्याग्दी	५०००।-	
५०	लघुउद्यमी समुह संघ म्याग्दी	५०००।-	
५१	कदम म्याग्दी	५०००।-	

जुना गर्बुजा
सचिव

एवं

हरिप्रसाद पौडेल
अध्यक्ष

गैसस महासंघ म्याग्दी परिवार

आन्तरीक आय बढाउदै बेनी नगरपालिका

■ नवविकल्प

गएको आर्थिक वर्ष २०७२/७३ मा बेनी नगरपालिका कार्यालयको आन्तरीक आम्दानी ८६ प्रतिशतले वृद्धी भएको छ ।

स्रोतको पहिचान, सदुपयोग र करको दायरा बृद्धी गर्न नगरपरिषद्ले गरेको निर्णय कार्यान्वयनमा कडाई गरेपछि नगरपालिकाको आन्तरीक आयमा उल्लेख्य बृद्धी भएको हो । बेनी नगरपालिकाले अघिल्लो आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा ६९ लाख १७ हजार ३०३ रूपैयाँ आन्तरीक आम्दानी गरेको थियो ।

गत आर्थिक वर्षमा अघिल्लो वर्षको तुलनामा ८६.२१ प्रतिशत बढी एक करोड २८ लाख ८० हजार ८६६ रूपैया आम्दानी भएको बेनी नगरपालिका कार्यालयका लेखापाल खडानन्द कडेलले जानकारी दिनुभयो ।

लेखापाल कडेलका अनुसार मालपोत रजिस्ट्रेशन शूल्कबाट प्राप्त हुन बाँकी १० लाख सहित सबैभन्दा बढी ४६ लाख १४ हजार ६५५, फोहोर ब्यवस्थापन शूल्कवापत १२ लाख ५७ हजार ९०६, धितो मूल्याङ्कनवापत १० लाख ४५ हजार ८१६ र सार्वजनीक जग्गा भाडावापत १७ लाख ७२ हजार २६६ रूपैयाँ राजस्व संकलन भएको छ ।

यसैगरी ब्यवसाय करबाट नौ लाख ५० हजार ६००, ढुंगा, गिट्टी, बालुवाको ठेक्कावापत जिविसबाट प्राप्त हुन बाँकी सात लाख र तातोपानी कुण्डमा प्रवेश शूल्कमार्फत पाँच लाख दुई हजार ६४५ रूपैयाँ राजस्व आम्दानी भएको छ । सवारी करको ठेक्का मार्फत दुई लाख ६३ हजार आम्दानी गरेको छ ।

बेनी नगरपालिकाले विभिन्न १७ वटा शिर्षकमा कर तथा सेवा शूल्क लिने गरेको छ । सार्वजनिक जग्गा भाडामा लगाउने, धितो मूल्याल्ङ्कन शूल्कमा कडाई र नयाँ स्रोतको खोजी गरिएकाले लक्ष्य भन्दा बढी राजस्व संकलन भएको कार्यकारी अधिकृत छवीलाल सुवेदीले बताउनुभयो ।

वार्षिक दश प्रतिशतका दरले आन्तरीक आय वृद्धी गर्ने लक्ष्य राखिएको थियो । नगरपालिकाले गत वर्ष विज्ञापन कर, धितो मूल्याङ्कन, सेवा शूल्क, घरबाहल शिर्षकमा पनि कर संकलन गरेको छ ।

आन्तरीक स्रोतको आम्दानी विकास योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन, कर्मचारी तलब र कार्यालय सञ्चालनमा खर्च हुने गरेको छ । आन्तरीक आयस्रोत वृद्धी गर्न आगामी आर्थिक वर्षदेखि एकिकृत सम्पत्ती कर लागु गर्ने तयारी गरेको बेनी नगरपालिका कार्यालयले थप स्रोतको पनि पहिचान गरेको जनाएको छ ।

स्थानीय निकायको आन्तरीक आयस्रोत बृद्धी हुँदा विकास निर्माणमा सघाउ पुग्ने कार्यकारी अधिकृत सुवेदीको भनाई छ ।

उठान्न लाख अनुदान वितरण

■ नवविकल्प

म्याग्दीका पशुपालक कृषकहरूले यस वर्ष ५८ लाख रूपैया भन्दा बढी नगद अनुदान पाएका छन् ।

कृषकहरूलाई ब्यवसायिक पशुपालनतर्फ आकर्षित गरि जिल्लालाई पशुजन्य पदार्थमा आत्मनिर्भर बनाउने उद्देश्यले अनुदान उपलब्ध गराइएको जिल्ला पशु सेवा कार्यालयले जनाएको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७२र७३ मा ८९६ जना भेडाबाख्रा, गाईभैसी, बंगुर र कुखुरापालक कृषकहरूलाई विभिन्न कार्यक्रम मार्फत ५८ लाख तिन हजार रूपैयाँ अनुदान वितरण गरिएको कार्यालयका पशु सेवा प्राबिधिक डिल्लीराम रेग्मीले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार ब्यवसायिक पशुपालन फार्ममा पुर्वाधार विस्तार, उपकरण खरिद, गोठ सुधार, उन्नत जातका बोका, राँगो खरिद, औषधि उपचार कोष स्थापना, पशु आहरा ब्यवस्थापन र पशुजन्य पदार्थको ब्यवसाय सुधार गर्न कृषकहरूलाई अनुदान सहयोग गरिएको हो ।

ब्यवसाययोन्मुख बाख्रापालन कार्यक्रम अन्तरगत पिप्ले, शिख र कुहुँका १५० जना कृषकहरूले बाख्रा खरिद र खोर सुधारका लागि १३ लाख ५० हजार रूपैयाँ अनुदान पाएका छन् । १० गाविसका १५ जना ब्यवसायिक बाख्रापालन कृषकलाई प्रजननयोग्य बोका खरिद गर्न १५ हजार रूपैयाका दरले दुई लाख २५ हजार अनुदान दिइएको कार्यालयले जनाएको छ ।

३० जनालाई गोठ सुधार गर्न एक लाख ५० हजार र ४ जना कृषकलाई घाँस टुक्रापार्ने च्यापकटर मेसीन खरिद गर्न ५५ हजार रूपैयाँ अनुदान सहयोग गरेको छ । यस्तैगरी कालीगण्डकी भेडापालन कृषक समितिका ५० जनालाई भेडा स्रोत बिकास कार्यक्रम अन्तरगत एकमुष्ठ छ लाख पाँच हजार रूपैयाँ सहयोग गरेको छ ।

१६५ जनालाई ३३ हजार रूपैयाँ मूल्य पर्ने उन काट्ने मेसीन र १५० जनालाई एक लाख रूपैयाँ मूल्य बराबरको बडिजो क्यासटेटर मेसीन वितरण गरेको पशु विकास अधिकृत नरबहादुर बानियाँले बताउनुभयो ।

युवा लक्षित बाख्रा प्रर्वद्धन कार्यक्रम अन्तरगत ६ जनालाई एकरएक लाख रूपैयाँ अनुदान वितरण गरेको छ । कुहुँ, रत्नेचौर, डम्मरा र बिममा सहकारी मार्फत बंगुरपालनका लागि ११ लाख ९० हजार अनुदान सहयोग गरेको पशु सेवा कार्यालयले बरंजाका १५ जना एकल महिलालाई बाख्रापालन गर्न दुई लाख ४७ हजार सहयोग गरेको छ ।

लिमे, पारकोट जातको भैसी संरक्षण कार्यक्रम अन्तरगत देविस्थानका ६० जना कृषकलाई दुई लाख ६० हजार र बरंजामा ब्यवसायोन्मुख भैसीपालन कार्यक्रम मार्फत ५० जना कृषक आवद्ध समूहलाई ६० हजार सहयोग गरेको छ ।

स्थानीय गाई संरक्षण, मासु तथा डेरी उद्योग प्रर्वद्धनका लागि ७५र७५ हजार र चरन क्षेत्रको विकासका लागि एक लाख ९० हजार अनुदान वितरण गरेको कार्यालयले ६ जना मासु र दूग्धजन्य ब्यवसायीहरूलाई एकरएक एक लाख रूपैयाँ बराबरको उपकरण उपलब्ध गराएको छ । अनुदानका कार्यक्रमले कृषकहरूलाई प्रोत्साहन मिलेको शिख ९ गिवाङ स्थित प्रगतिशिल बाख्रापालन समितिका अध्यक्ष पूर्णबहादुर पाईजाले बताउनुभयो ।

टेलीफोन बक्यौता नतिर्ने कालोसूचीमा

■ नवविकल्प

म्याग्दीमा तार जडित टेलिफोन महशुल नतिर्ने एक सय भन्दा बढीको नाम कालोसूचीमा राख्ने तयारी भएको छ ।

नेपाल टेलिकम शाखा कार्यालय म्याग्दीले बर्षौअघिदेखिको महशुल नतिर्ने र लाईन ओगटेर बसेकाहरूको पहिचान गरि कालोसूचीमा राख्ने तयारी गरेको हो । उनिहरूको नाममा १६ लाख रूपैया भन्दा बढी टेलिफोन महशुलको बक्यौता तिर्न बाँकी रहेको छ ।

बर्षौअघिदेखि टेलिफोन महशुल नतिर्ने र फोन पनि सञ्चालन नगर्ने १२२ जना ब्यक्ति, संघ संस्था र कार्यालयको पहिचान गरिएको नेपाल टेलिकम शाखा कार्यालय म्याग्दीका प्रमुख बिष्णुदेव शाहले जानकारी दिनुभयो । उनिहरूलाई पत्र, टेलिफोन र घरदैलो गरेर बक्यौता तिर्न र फोन सञ्चालन गर्न सचेत बनाउन थालीएको छ ।

साउन महिनाभित्र पनि बक्यौता नतिर्नेहरूको नाम नियम अनुसार सञ्चार माध्यम मार्फत सार्वजनीक गरि सेवा सुबिधाबाट बञ्चित गराउन बैंक तथा सरकारी कार्यालय र स्थानीय निकायमा पत्राचार गरिने शाखा प्रमुख शाहले बताउनुभयो । ल्याडलाईन टेलिफोनको प्वाईन्ट ओगटेर बसेकाहरूका कारण सेवा विस्तारमा समस्या देखिएको छ ।

ल्याडलाईन फोनको माग गर्नेले नपाउने र संयौ लाईन प्रयोग बिहीन अवस्थामा रहदा समस्या देखिएपछि कडा कदम अघि बढाइएको शाखाका बरिष्ठ सहायक ईश्वरी आचार्यले बताउनुभयो । अरूलाई प्रयोग गर्न दिएको तर नामसारी नभएको, ग्राहक बिदेशमा भएको, बढी बक्यौता तिर्न नसकेको लगायतका कारणले संयौ टेलीफोन लाईन होल्ड भएर बसेको छ ।

सबैभन्दा बढी टेलिफोनको बक्यौता बेनी जोमसोम सडक निर्माणमा खटिएको नेपाली सेनाको कालीप्रसाद गणको नाममा एक लाख ९२ हजार ८८३ रूपैया देखिएको छ । यसैगरी दरवाङमा भिस्याट प्रबिधिको टेलिफोनबाट ईन्टरनेट सेवा प्रदान गर्दै आएका एक जना ब्यापारीको नाममा पनि ६ लाख रूपैया भन्दा बढी बक्यौता तिर्न बाँकी देखिएको छ ।

बन्द भैसकेको सरकारी स्वामित्वको जनकपुर चुरोट कारखाना लिमिटेड, सशस्त्र प्रहरी बल, जिविस अन्तरगतको दलित वर्ग उत्थान समन्वय समिति लगायत सरकारी कार्यालयको नाममा पनि टेलीफोन महशुलको बक्यौता छ ।

टेलिफोन महशुल नतिर्नेको सूचीमा केही राजनितिक दल, नेता, भातृ संगठन, संघ संस्था, सञ्चार माध्यम, निजी विद्यालय, गाविस कार्यालय र ब्यापारीहरूको नाम पनि छ । उनिहरूको टेलिफोन लाईन यसअघिनै काटीसकिएको थियो ।

टेलीकमले म्याग्दीको बेनी, गलेश्वर र घोडेपानीमा एक हजार २६२ लाईन तार जडित टेलिफोन, १४ हजार ४६६ वटा सिडीएमए फोन र मोवाईल तथा ६५ हजार ८८९ वटा पोष्टपेड र प्रिपेड मोवाईलको सिम वितरण गरेको छ ।

श्री कल्लेनी प्राथमिक विद्यालय

मराङ ३ म्याग्दी

शिक्षक आवश्यकता सम्बन्धि सूचना

यस विद्यालयका लागि एक महिला दरवन्दीको अस्थायी करार शिक्षक पद रित्त हुन आएकाले योग्यता पुगेका महिलाहरुले निवदेन दिनहुन अनुरोध छ ।

क) निवेदनका साथ निम्न कागजातहरु पेस गर्नुपर्ने छ :

१. नेपाली नागरिकताको प्रमाणित प्रतिलिपी
२. अध्ययन अनुमति पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी
३. शैक्षिक योग्यताको प्रमाणित प्रतिलिपीहरु १/१ प्रति

ख) १८ वर्ष पुरा भइ ४० वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने छ ।

४. निवदेन विद्यालय खुलेको समयमा मात्र लिइने छ ।
५. निवदेन दस्तुर रु ३०० लिइने छ ।
६. म्याद नाघेर आएको निवदेन दर्ता गरिने छैन ।
७. परीक्षाको मिति निवेदनको म्याद समाप्त भएपछि जानकारी गराइनेछ ।
८. परीक्षाको किसिम : लिखित र अन्तरवार्ता
९. परीक्षामा आउँदा शैक्षिक योग्यता र अन्य कागजातहरुका संकलन पनि लिई आउनुपर्ने छ ।
१०. निवेदन दिने अन्तिम मिति : २०७३/०४/३२

शिक्षक सेवा आयोगको करार सूचिमा रहेका उम्मेदवारहरुले सात दिन भित्र दरखास्त दिएमा दस्तुर लाग्ने छैन ।

- प्रधानाध्यापक

श्री कल्लेनी प्राथमिक विद्यालय, मराङ-३, म्याग्दी

उद्यम गरौ, उद्यमशिल संस्कारको विकास गरौ ।
स्थानीय उद्यमीले उत्पादन गरेका सामाग्रीको प्रयोग र प्रर्वद्धन गरौ ।।

मुदीमै झोला, स्वीटर, अगरबत्ती र च्याउ

मुदीका उद्यमीहरुले उत्पादन गरेका झोला र स्वीटर तथा खिवाङका उद्यमीले उत्पादन गरेको अगरबत्तीको प्रयोग र केन्य च्याउको उपभोग गरौ ।

झोलाका लागि: सगरमाथा लघुउद्यमी समूह, मुदी

स्वीटरका लागि : धौलागिरी लघुउद्यमी समूह, मुदी

सिर्जनशिल कन्यच्याउ लघुउद्यमी समूह खिवाङ

अगरबत्तीका लागि : प्रगतिशिल लघुउद्यमी समूह खिवाङ

सगुन स्टेशनरी स्टोर्स

विभिन्न पाठ्यपुस्तक, स्टेशनरी सामग्री, खेलकुद एवम् पत्रपत्रिका
धार्मिक तथा साँस्कृतिक सामानहरूको थोक तथा फुटकर विक्रेता
क्याम्पस चोक बेनीबजार, म्याग्दी, फोन नं. : ०६९५२००३५, मो. नं ९८४७६२४३४४

बैङ्किङ .....

शाखाले आर्थिक वर्ष २०७२/७३ मा तिन अर्व ७६ करोड रूपैयाँ निक्षेप संकलन गरेका छन् । अघिल्लो आर्थिक वर्षमा जिल्लामा बैङ्क तथा वित्तिय संस्थाले दुई अर्ब २१ करोड निक्षेप संकलन गरेका थिए ।

आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा बिस करोड रूपैयाँको हाराहारीमा मुनाफा गरेका म्याग्दी स्थित बैङ्क तथा वित्तिय संस्थाका शाखाहरूले आर्थिक वर्ष २०७२/७३ मा २२ करोड ९० लाख नाफा गरेको जनाएका छन् ।

ग्रामिण क्षेत्रमा सेवा विस्तार गर्नु, लगानीको दायरा फराकीलो बनाउनु, राष्ट्र बैङ्कले क्षेत्रनै तोकेर निश्चित प्रतिशत लगानी गर्नुपर्ने नितीगत ब्यवस्था गर्नु र सर्वसाधारणको बैङ्कीङ सेवाप्रतीको आकर्षणले लगानी बढेको राष्ट्रिय वाणिज्य बैङ्कको बेनी शाखाका प्रबन्धक ध्रुबराज पनेरूले बताउनुभयो ।

म्याग्दीमा १३ वटा बैङ्कको २० वटा शाखा छन् । दरवाङमा बाणिज्य बैङ्क र ताकमको शिवाङबाट ग्लोबल आईएमई बैङ्कले शाखारहित बैङ्कीङ सेवा प्रवाह गरेका छन् । गरिमा बिकास बैङ्कको बेनी, बाबियाचौर, दरवाङ र भुरूङ तातोपानीमा शाखा छन् । प्रभु बैङ्कले बेनी र दरवाङ शाखाबाट सेवा दिँदै आएको छ ।

सरकारी स्वामित्वका नेपाल बैङ्क, राष्ट्रिय वाणिज्य र कृषि विकास सहित माछापुच्छे, सिटीजन्स, ग्लोबल आईएमई, बैङ्क अफ काठमाडौं लुम्बीनी बेनीमा शाखा सञ्चालन गरेका वाणिज्य बैङ्क हुन् । यसैगरी कैलाश, काष्ठमाण्डप, ग्रिन र फेवा विकास बैङ्क तथा पश्चिमाञ्चल फाईनान्स कम्पनीको बेनीमा शाखा छन् ।

नेपाल बैङ्कले ७२ करोड ७२ लाख, गरिमाले ७२ करोड, माछापुच्छेले चालीस करोड, कृषि विकासले ४५ करोड, राष्ट्रिय वाणिज्य बैङ्कले तिस करोड लगानी गरेका छन् । बेनीमा हालै शाखा खुलेको फेवा विकासको बाहेक अन्य बैङ्कका शाखाको लगानी १२ करोड भन्दा माथि छ । नेपाल बैङ्क लिमिटेडले गत आर्थिक वर्षमा छ करोड ४९ लाख रूपैयाँ नाफा गरेको छ । त्यस्तै गरिमा, काष्ठमाण्डप, माछापुच्छे, राष्ट्रिय वाणिज्य बैङ्क र पश्चिमाञ्चल फाईनान्सको शाखाले दुई करोड रूपैयाँ भन्दा बढी नाफा गरेको जनाएका छन् ।

कर्मचारीको लापरबाहीका कारण सुन कर्जामा समस्या देखिएपछि कृषि विकास बैंकको बेनी शाखाको नाफा ४१ लाख ७२ हजार रूपैयाँमा झरेको छ । अघिल्लो वर्ष चार करोड २९ लाख रूपैया नाफा गरेको कृषि विकास बैङ्कले लगानी पनि ४९ करोड रूपैयाँ बाट घटाएर ४५ करोड ७५ लाख रूपैयाँमा झारेको छ ।

सुनकर्जामा देखिएको समस्या समाधान गर्ने काम अन्तिम चरणमा पुगेकाले आगामी वर्ष लगानी र नाफा बृद्धी हुने शाखा प्रबन्धक धनेन्द्र अधिकारीले दावी गर्नुभयो । बेनी बाहिर रहेको गरिमा र प्रभु बैङ्कका शाखाको नाफा पनि अघिल्लो वर्षको तुलनामा बढेको छ । बेनीमा सबै भन्दा बढी गरिमा विकास बैङ्कले ७३ करोड रूपैयाँ निक्षेप संकलन गरेको छ ।

अन्य बैङ्कका शाखाको निक्षेप कम्तीमा आठ करोड रूपैयाँ देखि बढीमा ५८ करोड रूपैया सम्म छ । धेरै जसो बैङ्क तथा वित्तिय संस्थाको शाखाले बाहिरबाट ल्याएर बेनीमा लगानी गर्न थालेका छन् । निक्षेप संकलनको तुलनामा कर्जाको माग बढी भएकाले केन्द्रिय कार्यालयबाट पुंजी ल्याएर भएपनि लगानी गरेको पश्चिमाञ्चल फाईनान्स लिमिटेड बेनीका शाखा प्रबन्धक गणेश पौडेलले बताउनुभयो ।

बेनी नगरपालिकाको अलावा बाबियाचौर, कुहुँ, बरंजा, अर्मन, ताकम, बिम, देविस्थान, हिस्तान, पात्लेखेत, पिप्ले, भगवती, बेग, घार, भुरूङ तातोपानी, दाना लगायत गाविसहरूमा कर्जा लगानी भएको बैङ्कहरूले जनाएका छन् । बेनी र बाबियाचौरमा बाहीरबाट लगानी भित्रीएपनि दरवाङ र भुरूङ तातोपानीमा भने तरलताको तुलनामा कर्जा लगानी हुन सकेको छैन ।

ग्रामिण क्षेत्रका सर्वसाधारणमा बचत गर्ने बानीको विकास भएकाले निक्षेप संकलन बढेको तर लगानीको अवसर न्युन रहेको प्रभु बैङ्कको दरवाङ शाखाका प्रबन्धक जागृत पुनले बताउनुभयो । ग्रामिण क्षेत्रबाट अझै कर्जाको माग अपेक्षाकृत रूपमा आउन नसकेको उहाँको भनाई छ । बैङ्क कर्मचारीहरूका अनुसार ग्रामिण बजार क्षेत्रमा बेनीमा जस्तो धेरै सहकारीसंग निक्षेपमा प्रतिस्पर्धा नहुनु र बिदेशबाट आउने रेमिटेन्स बैङ्कमा जम्मा गर्नाले पनि निक्षेप बढी भएको हो ।

बेनी र वरपरका सर्वसाधारणहरूले निक्षेपका लागि सहकारी र कर्जाका लागि बैङ्कबाट सेवा लिने गरेको देखिएको छ । बढी ब्याज पाईने भएकाले सहकारीमा पैसा जम्मा गर्ने सेवाग्राहीले कर्जा आवश्यक पर्दा बैङ्कमा जाने गरेको बैङ्क तथा वित्तिय संस्थाका कर्मचारीहरू बताउँछन् । केही ब्यक्तिहरूले बैङ्कबाट कर्जा लिएर सहकारीबाट बढी ब्याजदरमा परिचालन गरेको पनि बैङ्कीङ क्षेत्रमा चर्चा छ ।

अहिले बैङ्कहरूले बचतमा वार्षिक चार देखि पाँच प्रतिशत ब्याज दिन्छन भने र कर्जाको ब्याजदर वार्षिक दश प्रतिशतसम्म छ । १६ देखि बिस प्रतिशत ब्याजदरमा कर्जा लगानी गर्ने सहकारीले निक्षेपमा ११ देखि १५ प्रतिशतसम्म ब्याज दिन्छन् ।

बैङ्कमा राखेको पैसा निकालेर सहकारीमा जम्मा गर्ने सोच बनाएका धाईरीङका नारायण उपाध्यायले अलमल ब्यक्त गर्नुभयो । सहकारीले बढी ब्याज दिने सुरक्षा नहुने र बैङ्कमा सुरक्षा भएपनि ब्याज नपाउने समस्याले अलमल परेको उहाँको भनाई छ ।

बेनीमा ३० भन्दा बढी सहकारीहरू पनि सञ्चालनमा छन् । केही सहकारी संस्थाको कारोबार वाणिज्य बैङ्कको शाखाको भन्दा बढी छ । जिल्लाभर करिब ४० हजार जनाले बैङ्क तथा वित्तिय संस्थामा खाता खोलेर कारोबार गरेको अनुमान छ । रेमिटेन्सले म्याग्दीको अर्थतन्त्र धानेपनि बचतका लागि बैङ्कमा निक्षेपको रूपमा भने न्युन मात्रामा पुग्ने गरेको छ ।

जिल्लामा भित्र्ने रेमिटेन्सको धेरै हिस्सा उपभोग, घरजग्गा र बसाईसराईले बाहिरीने गरेकाले थोरै मात्र निक्षेपको रूपमा बैङ्कसम्म आउने प्रभु बैङ्कको बेनी शाखाका प्रबन्धक निरोज पन्तले बताउनुभयो । नेपाल राष्ट्र बैङ्कका अनुसार २०७२ असार देखि पुष मसान्तसम्म म्याग्दीमा पाँच अर्ब ८१ करोड रूपैयाँ रेमिटेन्स भित्रीएको देखिएपनि सोही अवधिमा बैङ्कहरूको निक्षेप भने दुई अर्ब ६९ करोड मात्र रहेको पन्तले बताउनुभयो ।

बैङ्क तथा वित्तिय संस्थाहरूमा पर्याप्त तरलता र प्रतिस्पर्धाले गर्दा बजार क्षेत्रका ब्यवसायीहरूको बैङ्कीङ सुबिधामा सहज पहुँच स्थापित भएको छ । बैङ्कीङ लगानीको चालीस प्रतिशत हिस्सा ब्यापार, ब्यवसायले ओगटेको छ । कृषि कर्जाको चर्चा धेरै भएपनि दश प्रतिशतको हाराहारीमा मात्रै लगानी भएको अनुमान छ । ब्यापार पछि धेरै लगानी हुने क्षेत्रमा घरजग्गा, ब्यक्तिगत, हायर पर्चेज र सुन कर्जा रहेका छन् ।

बैङ्कको सुबिधाले लाखौं करोडौं रकम बोकेर हिड्नुपर्ने देखि लगानीका लागि ब्यक्तिबाट महँगो ब्याजदरमा ऋण लिनुपर्ने अवस्थाको अन्त्य भएको छ । पुराना ब्यवसायीले ब्यवसाय विस्तार गर्ने र नयाँ थपिने क्रम बढ्नुमा प्रमुख कारण बैङ्क तथा वित्तिय संस्थामा सहज पहुँच र प्रतिस्पर्धा रहेको म्याग्दी उद्योग वाणिज्य संघका महासचिव राजेश शाक्यले बताउनुभयो । एक दशकअघि बेनीमा थोरै संख्यामा बैङ्क हुँदा धितो र योजना भएपनि सहज रूपमा कर्जा पाउन सक्ने अवस्था थिएन् ।

शान्ति स्थापना पश्चात निजी क्षेत्रका बैंक, वित्तिय संस्थाका शाखाले ब्यवसायी खोज्दै सहज रूपमा कर्जा उपलब्ध गराउन थालेका छन् । बैङ्कहरूको लगानीका लागि प्रतिस्पर्धा हुँदा सुनचाँदी, घरजग्गा, कपडा, हार्डवयर, सूचना प्रबिधि, होटल, फर्नीचर, यातायात लगायतका ब्यवसाय गर्ने ब्यवसायीहरूलाई सजिलो भएको महासचिव शाक्यले बताउनुभयो ।

घरेलु तथा साना उद्योग विकास समितिको आर्थिक वर्ष २०७२र७३ को तथ्याङ्क अनुसार म्याग्दीमा एक हजार ४१९ घरेलु तथा साना उद्योग र एक हजार ५१९ ब्यवसायिक फर्महरू सञ्चालनमा छन् । ब्यक्ति र सहकारीबाट ऋण लिन भन्दा बैङ्कमा धितो राखेर कर्जा सुबिधा लिदाँ धेरै गुणा सस्तो पर्ने भएकाले सर्वसाधारण बैङ्कीङ सेवाप्रति आकर्षित भएका हुन् ।

ब्यक्तिबाट ऋण लिदाँ वार्षिक २४ देखि ३६ प्रतिशतका दरले ब्याज तिर्नुपर्छ । कतिपयले मिटर ब्याज लगाउछन् । सहकारी संस्थाले पनि वार्षिक १९ देखि बिस प्रतिशतसम्म ब्याज लिन्छन् । सस्तो ब्याजदरका कारण सर्वसाधारण झञ्जटीलो प्रक्रिया भएपनि ऋणका लागि बैङ्कमा पुग्न थालेका हुन् ।

भेडापालन ब्यवसाय विस्तारका लागि लगानीको खोजी गर्दै बेनी स्थित एक वाणिज्य बैङ्कको शाखामा आईपुगेका मल्कवाङका अमर छन्त्यालले ब्यक्ति र सरकारीबाट ऋण लिएर ब्यवसाय गर्दा आम्दानीले ब्याज तिर्ने ठिक्क हुने बताउनुहुन्छ ।

'चर्को ब्याजदरमा ऋण लिएर ब्यवसाय गर्दा प्रगती गर्न सकिदैन' पाँच वर्ष दक्षिण कोरीयामा काम गरेर फर्कीएका छन्त्यालले भन्नुभयो 'सस्तो र सहुलियत ब्याजदरमा कृषि कर्जाको सुबिधा पाउने बारेमा जानकारी भएकाले बैङ्कमा आएको हो ।'

आर्थिक क्षेत्रका अध्यता हरू भने वार्षिक अरबौ रेमिटेन्स भित्र्ने र सोही मात्रामा हुने बैङ्कीङ लगानीले जिल्लाको आर्थिक विकास र रोजगारी र्सजनाका लागि अपेक्षाकृत योगदान गर्न नसकेको बताउँछन् ।

बजार केन्द्रित, बिलाशी र अनुत्पादक क्षेत्रमा भएको बैङ्कीङ लगानीले रोजगारी सिर्जना, गरिबी निवारण, उत्पादन र आयआर्जन वृद्धीमा खासै राम्रो भुमिका खेल्न नसकेको म्याग्दी बहुमुखी क्याम्पसका अर्थशास्त्र विषयका प्रध्यापक भोलानाथ घिमीरेले बताउनुभयो । उद्योग र ठूला कृषि फर्म नभएको म्याग्दीमा भएको बैङ्कीङ लगानी बाहिर उत्पादन भएका सामान ल्याएर गरिने ब्यापार, होटल तथा रेष्टुरेन्ट, यातायात जस्ता सेवामुलक क्षेत्र र घरजग्गामै केन्द्रित रहेको घिमीरेको तर्क छ ।

'ब्यापार र सेवामुलक नाफा आर्जन गर्न सकिने ब्यवसायमा बैङ्कीङ लगानीले प्राथमिकता पाएको छ' घिमीरेले भन्नुभयो 'यस्तो क्षेत्रमा भएको लगानीले बजारीया दुनियालाई सिङ्गारेको मात्रै छ ।' सर्वसाधारणको दिगो आयस्रोत बन्न सक्ने कृषि र साना तथा मझौला क्षेत्रमा लगानी बढाउन सकेमा रोजगारी सिर्जना र आर्थिक विकासमा टेवा मिल्ने प्रध्यापक घिमीरेको भनाई छ ।

बैङ्क तथा वित्तिय संस्थाहरूले ग्रामिण क्षेत्रमा तरकारी, सुन्तला, जडिवुटी खेती गर्ने, भेडाबाख्रा, गाईभैंसी, कुखुरा पालन र मझौला उद्योग सञ्चालन गर्नेहरूलाई लगानीमा प्राथमिकता दिनुपर्ने सरोकारवालाहरूको भनाई छ । पर्यटकीय क्षेत्रमा सञ्चालन हुने होटल ब्यवसाय पनि म्याग्दीमा लगानीका लागि सुरक्षित र सम्भावना बोकेको अर्को क्षेत्र मानिएको छ ।

गरिबीले.....

अभिभावकहरूले घरब्यवहार चलाउन, ऋण तिर्न, छोराछोरी पढाउन नसक्ने अवस्था आएपछि मानसिक तनाव उत्पन्न भई आत्महत्या गरेको देखिन्छ । युवायुवतीले आत्महत्या गर्नुको कारण आवेगको निर्णय, पढाइ र प्रेममा असफलता, बेरोजगारी देखिएको छ ।

पिप्लेमा गत हिउँदमा १३ वर्षिया किशोरीले छिमेकीले गरेको गाली सहन नसकेर आत्महत्या गरेकी थिइन । स्याउला चोरेको आरोपमा छिमेकीले अश्लिल शब्द प्रयोग गरेर गाली गरेपछि आवेग र रिशले गर्दा किशोरीले आत्महत्या गरेको प्रहरीले जनाएको छ । ५० वर्ष भन्दा बढी उमेरका मानिसहरूले एक्लोपनाको महशुस गर्ने, मानसीक तनाव र जटिल रोगको पीडा सहन नसकेर आत्महत्या गरेको पाइएको छ ।

बेनी नगरपालिका १२ चिप्लेटीमा ५६ वर्षीया वृद्धाले २०७२ फागुनको शिवरात्रीको दिन सबै आफन्तलाई फोन गरेर आत्महत्या गरेकी थिइन् । मानसीक रोगको औषधि सेवन गरीरहेकी उनले श्रीमान बाख्रा चराउन गएको र घरमा कोही नभएको समयमा आत्महत्या गरेकी हुन् ।

आफन्त र परिवारका सदस्यको चहलपहल हुनपर्ने चाडपर्वको दिन घर सुनसान बनेपछि एक्लोपन महशुस गरेर उनले आत्महत्या गरेको हुन सक्ने प्रहरीको अनुमान छ । बैदेशिक रोजगारी र सहरमा बढ्दो बसाईसराईले गर्दा ग्रामिण क्षेत्रका वृद्धवृद्धाहरूमा एक्लोपना महशुस भई तनावको समस्या देखिएको छ ।

पैसा, पहुँचवालाको बोलवाला हुँदै गएको समाजमा गरिब विपन्नको समस्यालाई बेवास्ता तथा मनोसामाजिक परामर्शको अभाव देखिएको छ । अर्कोतर्फ मानिसहरूमा आफ्नो क्षमत्ता, हैसियत भन्दा बढी सुख, सुबिधा, बिलाशीलाको महत्वाकांक्षा तथा चाहना पलाउने र नैतिक बिचलन बढ्दै गएको छ ।

म्याग्दी बहुमुखी क्याम्पसका प्रध्यापक तारानाथ शर्मा मानिसको क्षमत्ता, चाहना र परिवेशबीचको अन्तरद्धन्द्धले मृत्युइच्छाको भावना जगाउने बताउँनुहुन्छ । गरिबी र आर्थिक अभावले मानिसको इच्छा पुरा गर्न बाधा सिर्जना गरेपछि निराशा, जिवनप्रती नकारात्मक सोच, मानसिक तनाव पैदा भई आत्महत्याको बाटो राज्ने शर्माको भनाई छ ।

'राज्यले गरिब, विपन्न समुदायका लागि उपलब्ध गराउने सेवा सुबिधा उनिहरूसम्म नपुग्नुको परिणाम आत्महत्याको डरलाग्दो रूपलाई लिन सकिन्छ' प्रध्यापक शर्माले भन्नुभयो 'राज्यले लक्षित समुदायका लागि उपलब्ध गराउने सेवा सुबिधा कुनै समिति ब्यक्तिहरूमा पुगेर रोकिँदा यस्तो अवस्था आएको हो ।'

गरिबी न्युनीकरण, रोजगारी सिर्जना, आयआर्जन वृद्धीका लागि सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रबाट परिचालन हुने बजेट लक्षित समुदायसम्म पुग्न सक्ने हो भने उनिहरूको आर्थिक स्रोतमा पहुँच बढेर सामाजिक र आर्थिक समस्या न्युनीकरण हुने शर्माले बताउनुभयो । समाजमा निराशा र वितृष्णाको भावना बढ्दो छ भने त्यसलाई न्युनीकरणका लागि जिवन उपयोगी शिक्षा, मनोवैज्ञानिक परामर्श, क्षमत्तावानलाई अवसर र सम्मान हुने वातावरण छैन् ।

गरिबी र मानसिक बिचलनका कारण आत्महत्या बढेको देखिएकाले सचेतनामुलक अभियान सञ्चालन गर्ने तयारी गरेको म्याग्दीका प्रहरी नायव उपरिक्षक विश्वराज खड्काले बताउनुभयो । 'समाजले गरिब, अशिक्षित, अपहेलित, विपन्न वर्ग र मानसीक रूपमा कमजोर भएकालाई सहानुभुती र सहयोगी ब्यवहार देखाउनुपर्छ' प्रनाउ खड्काले भननुभयो 'प्रहरीले सामाजिक संघ संस्थासंग समन्वय गरेर विद्यालय र समुदाय केन्द्रित सचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने तयारी गरेको छ ।'

मिलनचोकलाई गाउँपालिकाको केन्द्र बनाउन प्रस्ताव

■ **नवविकल्प**

यहाँका राजनीतिकदल, समाजसेवी र नागरिकसमाजका अगुवाहरूले माझफाँट, लेकफाँट, सालिजा, वासखर्क, धाइरिङ, नाग्लीवाङ र बनौ गाविस मिलेर बन्ने गाउँपालिकाको केन्द्र धाइरिङको मिलनचोकलाई बनाउन प्रस्ताव गरेका छन् । विहिबार मिलनचोकमा भएको सर्वपक्षिय भेलाले मिलनचोकलाई गाउँपालिका केन्द्र बनाउन जिल्ला स्थिति राजनीतिक दल र स्थानीयतह पुनसंरचना प्राविधिक सहयोग समितिलाई आग्रह गर्ने निर्णय गरेको छ ।

वासखर्क, लेकफाँट, सालिजा र नाग्लीवाङलाका वासिन्दाहरूलाई समेत केन्द्रबाट प्रवाह हुने सेवा सुविधा लिन सरल र सहज हुने हिसावले मिलनचोकलाई केन्द्र बनाउन उपयुक्त हुने धाइरिङ गाविसका भूपू अध्यक्ष रूद्रलाल उपाध्याले बताउनुभयो । मिलनचोकलाई केन्द्र बनाउका लागि धाइरिङ, सालिजा, लेकफाँट,बनौ र नाग्लीवाङवासीहरू समेतको सहमति भएकाले यसमा कसैले विरोध गर्नुपर्ने कुनै कारण नभएको उहाँले बताउनुभयो । भेलाले जलजला, कालाञ्जर, मल्लाज र हम्पाल कुनै एकलाई गाउँपालिकाको नामकरण गर्नुपर्ने प्रस्ताव गरेको नेकपा माओबादी केन्द्र धाइरिङका अध्यक्ष हरिप्रसाद आचार्यले बताउनुभयो ।

भौगोलिकता र प्रशासनिक सुगमताका हिसावले मिलनचोकलाई गाउँपालिकाको केन्द्र बनाउन सकिने अधिकांश जनताको सुझाव आएको नेकपा एमाले नग्लीवाङ गाउँ कमिटीका अध्यक्ष महेन्द्र रेग्मीले बताउनभयो । मिलनचोकलाई केन्द्र बनाउन नाग्लीवाङवासीहरूको पनि सहमति रहेको उहाँले बताउनुभयो ।

भेलामा नेपाली काँग्रेस धाइरिङ गाउँ समितिका सभापति राजु आचार्य, नेकपा माओबादी केन्द्र पर्वतका नेता दिपक आचार्य, दुर्गा दर्जी,नेकपा एमाले धाइरिङका प्रतिनिधि वेदनाथ आचार्य लगायतले मिलनचोकलाई गाउँपालिकाको केन्द्र बनाउन जिल्लामा पहल गर्नुपर्ने धारणा राखेका थिए ।

उता मल्लाज माझफाँटका स्थानीयवासीहरूले भने माझफाँटलाई गाउँपालिका केन्द्र बनाउनु पर्नेमा जोड दिएका छन् । विहिवारै स्थानीय राजनीतिकदल सहितको सर्वपक्षिय भेलाले मल्लाज गाउँपालिका बनाउनुपर्ने र केन्द्र माझफाँटमा राख्नुपर्ने प्रस्ताव गरेको नेपाली काँग्रेस माझफाँटका सचिव नविन जिसीले जानकारी दिनुभयो ।

बेनीमा गठेमंगल पर्व मनाइयो

■ नवविकल्प

म्याग्दीको सदरमुकाम बेनीमा बसोबास गर्ने नेवार समुदायले गत सोमबार गठेमंगल पर्व मनाएका छन् ।

परापुर्व कालमा समाजमा दुःख दिएको घण्टाकर्ण नामको राक्षसको आकृती बनाएर झाँकी सहित बजार डुलाई म्याग्दी र कालीको दोभानमा लगेर बगाइएको थियो । नेपाल भाषा मंका खल र ल्याम पुचको संयोजनमा घण्टाकर्णको आकृती बजार परिक्रम गराइएको थियो ।

हरेक वर्षको श्रावण महिनाको घण्टाकर्ण चर्तुदशीका दिन गठेमंगल पर्व मनाउने गरिन्छ । गठेमंगल पर्व मनाएपछि बेनीमा हरितालीका तिज सम्म बर्खे नाच देखाउने चलन छ । स्थानीय नेवार समुदायको सांस्कृतिक पहिचान मानिने बर्खेनाच बेनीमा बस्ती बसेदेखिनै देखाउने गरिएको छ ।

घण्टाकर्ण नामको राक्षसको स्थानीयबासीले अन्त्य गरेपछि पती बियोगमा परेकी राक्षसकी पत्नीले देखाएको चरित्रलाई बर्खेनाचमा कलात्मक रूपमा प्रस्तुत गरिन्छ । बर्खे नाच अन्तरगत मृढृङ्गा र मादलको तालमा लाखे, घोडा, नागनागीनी, रोपाइ र जोगी नाच देखाउने गरिन्छ ।

कोरियामा म्याग्दी रनिङ कप

■ नवविकल्प

म्याग्दी प्रवासी नेपाली संघ (मोना) दक्षिण कोरियाको आयोजनामा सउलमा म्याग्दी रनिङ कप २०१६ भलिबल प्रतियोगिता सम्पन्न भएको छ । कोरियामा म्याग्देलीहरूलाई आपत, विपत परेको अवस्थामा सहयोग गर्ने उद्देश्यले म्याग्दी आवासगृह निर्माणका लागि आर्थिक स्रोत जुटाउने उद्देश्यले आईतबार पुरूष तथा महिला भलिबल प्रतियोगिता सम्पन्न भएको हो ।

१८ टिम सहभागी पुरूष भलिबलमा बागलुङ सर्म्पक समिति प्रथम र कास्की परिवार दितृय भएका छन् । यसैगरी युनिभिजन ग्रुप र छन्त्याल परिवार सान्तवना तथा बागलुङका अर्जुन थापा उत्कृष्ट खेलाडी घोषित भएका छन् ।

प्रथम, द्वितीय र सान्तवना टिमले रनिङ कप र प्रमाणपत्र सहित क्रमश नगद १२ लाख, नौ लाख तथा तिन तिन लाख वन हात पारेका छन् । उत्कृष्ट खेलाडी थापालाई ट्रफी र एक लाख वन पुरस्कार प्रदान गरिएको थियो ।

तिन समूह सहभागि महिला भलिबल प्रतियोगितामा पुन समाज प्रथम र मोना कोरियाको समूह दितृय भएका छन् । प्रथम र दितृय हुने समूहले रनिङ रनिङ कपको साथमा एक लाख पचास हजार वन र पचहत्तर वन नगद पुरस्कार पाएका छन् ।

एनआरएन कोरियाका अध्यक्ष राजु क्षेत्री, बरिष्ठ उपाध्यक्ष ओमनारायण जुक्जाली र मोना कोरीयाका अध्यक्ष आलोक बानियाले पुरस्कार वितरण गर्नुभएको कार्यक्रमको सञ्चालन सचिव राजकुमार फगामीले गर्नुभएको थियो । कार्यक्रमको आय ब्यय विवरण छिट्टै सार्वजनीक गर्ने र बचत हुने रकम म्याग्दी आवास गृह बनाउन खर्च हुने मोना कोरियाले जनाएको छ ।

सबै काम एउटै छानामुनी

कलर तथा सादा छपाइ, नाइलन/डिजिटल छाप, स्टेशनरी तथा मसलन्द सामान, कलर तथा सादा कम्प्युटर प्रिन्ट, लेमिनेशन सेवा अर्डर बमोजिम सम्पूर्ण मसलन्द सामानहरु उपलब्ध गराइन्छ ।

प्रो. सुदर्शनकुमार श्रेष्ठ

दीप्ति अफसेट प्रेस एण्ड स्टेशनर्स

गणेशटोल बेनी, म्याग्दी

फोन नं. ०६९-५२०२४०, ५२०४४०, ९८५७६४०४४०, ९८४७६३३९९८

विजुली नभएको बेलामा जेनेरेटरको पनि व्यवस्था

शान्ति सन्देश

स्थायी शान्तिका लागि आ–आफ्नो क्षेत्रबाट सहकार्य र सद्भावको वृद्धि गरौं ।

शान्ति र समृद्धिका लागि

स्थानीय शान्ति समिति, म्याग्दी

कम्प्युटर तथा छपाइ सम्बन्धी सम्पूर्ण कामका लागि

शर्मा डेस्कटप

मो.नं. ९८५७६२१५६०

BABIN TAILORING

Shirting & Suiting

बबिन टेलरिङ नै किन ?

- तपाईले खोजेका कुनैपनि गुणस्तरीय ब्राण्डका कपडाहरुका लागि,
- तपाईले भनेको समयमा आकर्षक एवम् गुणस्तरीय सिलाईका लागि,
- आकर्षक तथा आधुनिक डिजाइनका लागि,
- आकर्षक कोटका लागि गुणस्तरीय पेस्टिङ्ग मेशिन प्रयोग गरिने,
- यहाँको माया, सद्भाव र विश्वासको निरन्तरताको लागि,
- अर्डर बमोजिम अफिस, बैंक, कलेज, स्कूल र विद्यालयका सम्पूर्ण पोशाकका लागि ।

हाम्रो बाबाले सधैं बबिन टेलरिङमा सिलाई दिनुहुन्छ....

बबिन टेलरिङ्ग सर्टिङ्ग एण्ड सुटिङ्ग

हुलाकचोक, बेनी फोन: ०६९-५२०७६०

न्युरोड, पोखरा (भाटभटेनी सँगै) फोन: ०६१-५२७४२०

DIGJAM Ashvira OCM Bentley Raymond

प्रो. मुकुन्द शर्मा ९८४७६४२९५६

प्रो. अमृतप्रसाद शर्मा ९८४७६५२०९०

विशाल हार्डवयर्स एण्ड जनरल सप्लायर्स

शिक्षामार्ग, बेनीबजार, म्याग्दी

फोन : ०६९-५२०८९७

हाम्रा सेवाहरू

छड, सिमेन्ट, जस्तापाता, प्लाइ, सनमाइका, रङ रोगन, काँटी, कब्जा लगायत घर निर्माण सम्बन्धी सम्पूर्ण सामानहरु सुपथ मूल्यमा बिक्री गरिन्छ। साथै नेपाटपको पाइप र ग्यारेन्टीवाला पानी टंकी पनि पाइन्छ।

प्रो. बुद्धि महत (मो.नं. ९८४९८३३२३८)

प्रबन्ध निर्देशक : प्रमिला जिसी महत (मो.नं. ९८४७७८११७१)

महत न्यू फेन्सी पसल

न्यूरोड, बेनीबजार, म्याग्दी

हाम्रा सेवाहरू

हामीकहाँ कोरियन, हङकङ, सिंगापुर, थाइल्याण्ड तथा स्वदेशी फेन्सी सामानहरु होलसेल तथा खुद्रा पाइनुका साथै क्याम्पस, बोर्डिङका ड्रेसहरु, खेलकुदका सामग्रीहरु सुपथ मूल्यमा पाइन्छ ।

सुन्दर नगरी बेनीबजारमा हजुरहरुको चाहनालाई मध्यनजर गर्दै नयाँ व्यवस्थापनका साथ हामी तपाईंहरुको साथमा

लामा भान्छाघर एण्ड रेष्टुरेन्ट

कोटभण्डारचोक, बेनीबजार, म्याग्दी

हाम्रा सेवाहरू

- खाना/फापरको ढिडो - नेवारी खाजा - चटामरी
- बारा - पिज्ज - नान - अन्य परिकारहरु

फ्रि वाइफाई, फ्रि होम डेलिभरी, पार्किङ सुविधा

प्रो राजन लामा, फोन : ०६९-५२१२००, मो.नं.: ९८४७६३३८९४

प्रो. सुरेन्द्रराज शर्मा मो.नं. ९८५७६२२०७७, ९८५७६२४५७७

संगम ट्रेडर्स & संगम हार्डवयर

कालीपुल (वेष्ट प्वाइन्ट कलेजको नजिक) बेनी, म्याग्दी

फोन : ०६९-५२१११७, फ्याक्स : ०६९-५२०९२८

हाम्रा सेवाहरू

हामीकहाँ निर्माण सम्बन्धी सम्पूर्ण सामग्रीहरु (छड, सिमेन्ट, कर्कटपाता, पाइप, पाइप फिटिङका सामान, रंगरोगन) थोक तथा फुटकर थोक मूल्यमा पाइन्छ।

ब्रिज सिमेन्ट र पञ्चकन्याबाट उत्पादित सम्पद्रर्ण सामानका साथै नेरोल्याक पेन्टस्को अधिकृत बिक्रेता

हाम्रो सेवा दरबाङ बजारबाट पनि- फोन : ०६९-६८००७७

नवविकल्प साप्ताहिक, प्रकाशक/सम्पादकः ठाकुरप्रसाद आचार्य, प्रधान सम्पादक : देवीप्रसाद शर्मा, कार्यकारी सम्पादक : सन्तोष गौतम, कम्प्युटर सेटिङ्ग : प्रमोद शर्मा (९८५७६२१५६०)
कार्यालयः शान्तिटोल, बेनीबजार, म्याग्दी मुद्रणः दीप्ति अफसेट प्रेस, बेनीबजार Email :- bikalpanews@gmail.com, Phone 069-520995, 9847624286, 9867613547